

CANAN TAN

Roman

Sızı

Biz her şeyi yarım yaşadık...

DK

Canan Tan, Ankara'da doğdu. Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi mezunu. *Yeni Asır* (İzmir) gazetesinde köşe yazarlığı yaptı. *Milliyet Pazar*'da güncel olayları esprili bir dille yorumlayan yazıları yayımlandı. *Mimoza* dergisinde *Çuvaldız*, *Kazete* adlı kadın gazetesinde "Kazete-Mazete" adlı köşelerinde yazılar yazdı. Yazarın öykü, roman, mizah ve çocuk edebiyatı çerçevesinde çok sayıda kitabı ve senaryo çalışmaları vardır.

Yapıtları

Roman: *Piraye, Eroinle Dans, Yüreğim Seni Çok Sevdı, En Son Yüreklere Ölü, İz, Issız Erkekler Korosu, Hasret, Pembe ve Yusuf, Kelepçe, Başıbozuk Sevdalar*

Öykü: *Çikolata Kaplı Hüzünler, Söylenmemiş Şarkılar, Aşkın Sanal Halleri*
Mizah Öyküleri: *İster Mor İster Mavi, Sol Ayağımın Başparmağı, Türkiye Benimle Gurur Duyuyor, Oğlum Nasıl Fenerbahçeli Oldu, Fanatik Galatasaraylı, Beşiktaş'ım Sen Çok Yaşa, Ah Benim Karım Ah Benim Kocam*

Gençlik Romanı: *Yolum Düştü Amerika'ya*

Çocuk Romanları: *Sokaklardan Bir Ali, Beyaz Evin Gizemi, Sevgi Dolu Bir Yürek, Ah Şu Uzaylılar, Uzak Kampı Maceraları, Uzaylılar Aramızda*

Çocuk Öyküleri: *Sevgi Yolu, Arkadaşım Pasta Panda, Sokakların Prensesi Şima, Aliş ile Maviş dizisi*

Şiir: *Şiirce*

Ödülleri

Hürriyet (Kelebek) gazetesinin Senaryo Yarışması'nda Birincilik Ödülü / 1979 (*Oğlum* adlı eser, fotoroman olarak çekildi.); 1. Ulusal Nasrettin Hoca Gülmece Yarışması'nda 1. Mansiyon / 1988; Aziz Nesin Gülmece Öykü Yarışması'nda basılmaya değer görülen *İster Mor, İster Mavi* adlı kitabıyla, Türkiye'de mizah öyküleri kitabı olan ilk ve tek kadın yazar unvanı / 1996; BU Yayınevi Çocuk Öyküleri Ödülü, *Sevgi Yolu* / 1997; Rıfat Ilgaz Gülmece Öykü Yarışması'nda Birincilik Ödülü, *Sol Ayağımın Başparmağı* / 1997; İzmir Büyükşehir Belediyesi Çocuk Romanları Ödülü, *Sokaklardan Bir Ali* / 1997; 10. Orhon Murat Arıburnu Ödülleri'nde *Akrep* adlı öyküsüyle, Uzun Metrajlı Film Öyküsü dalında Birincilik Ödülü / 1999; Türk Kütüphaneciler Derneği'nden, Türkiye'deki bütün kütüphaneler bazında, En Çok Okunan Yazar Ödülü / 2010; *Piraye* romanıyla, İstanbul Kültür Üniversitesi'nden Yılın Kitabı Ödülü / 2012; Samsun 19 Mayıs Üniversitesi'nden En İyi Yazar Ödülü / 2013; İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi'nden Yılın En Beğenilen Yazarı Ödülü / 2014; İstanbul Kültür Üniversitesi'nden Yılın En Beğenilen Yazarı Ödülü / 2017.

Sızı

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

İster Mor, İster Mavi	İssiz Erkekler Korusu
Sol Ayağımın Başparmağı	İz
Çikolata Kaplı Hüzünler	Hasret
Piraye	Pembe ve Yusuf
Söylenmemiş Şarkılar	Ah Benim Karım Ah Benim Kocam
Yüreğim Seni Çok Sevdı	Kelepçe
En Son Yürekle Ölür	Türkiye Benimle Gurur Duyuyor!
Eroinle Dans	Başıbozuk Sevdalar
Aşkın Sanal Halleri	Şiirce

SİZİ

Yazan: Canan Tan

Editör: Neclâ Feroğlu

Yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Eylül 2018 / ISBN 978-605-09-5521-7

Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı: Feyza Filiz

Kapak görseli: OGphoto / E+ / Getty Images Plus

Baskı: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1

Baha İş Merkezi. A Blok Kat: 2

34310 Haramidere-İstanbul

Tel. (212) 412 17 00

Sertifika no: 12026

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Sızı

Canan Tan

**Ölümün olduğu bu dünyada,
hiçbir şey çok da ciddi değildir aslında...**

Franz Kafka

**Yaşam öyküsünü benimle paylaşarak,
bu kitabı yazmama vesile olan
değerli astrolog Filiz Özkol'a
teşekkürlerimle...**

Birinci bölüm

Efsun

Anneannem koymuş adımı. Bendeki farklılığı ilk hissedenden de oymuş zaten. Diğer bebeklere benzemiyordum pek.

İlk çılgınlıkla dünyaya “merhaba” diyen bebelerin gözleri genellikle yumulu olur ya... Fal taşı gibi açılmış benimkiler. Annemin yüzüne diktiğim sabit bakışlarsa, şaşırtıcı derecede anlamlıymış.

Ne var ki annem o anlamlı bakışların farkında bile değilmış. Onun gözünde, bedenine musallat olmuş habis bir urdan farkım yokmuş. İstenmeyen bir bebek, hele o bebek kızsas... Anasının bile umurunda olmuyor ne yazık ki!

Çok narin, uslu bir bebekmişim. Kırk gün boyunca hiç ağlamamışım. Annemin yüzüne bakmışım hep, zerrece gözümü kırpmadan!

“Farklı bir çocuk bu!” demiş anneannem. “Gizil güçlerle kutsanmış gibi. Adı da *Efsun* olsun bari.”

Soyağacı

Dalları birbirine dolanmış, yaprakları farklı tellerden çalan, karmaşık mı karmaşık, kavruk bir ağaç bizim soyağacımız.

Osmanlı'nın Avrupa'da hükümrân olduğu dönem... Büyük dedelerimiz, vakti zamanında İtalya'dan Rodos'a geçmişler. Anneannem de Rodos'ta doğmuş. Dedem aslen Fethiyeli ve iyi bir aileden geliyor.

Rodos el değiştirdiğinde, dönem dönem İtalyan, İngiliz, hatta Hintlileri bile görmüş aile.

Anneannem rüştiye¹ mezunu. Ne var ki çok istediği halde öğretmenlik yapamamış. Okulunu bitirir bitirmez evlendirivermişler. Ama kendini yetiştirmeyi bilmiş; kültürlü, bilinçli, aklı başında; bir söyleyip bin gülen, kabına sığmayan, cıvılcıvılcı bir kadın.

Dört çocuk doğurmuş anneannem. İkisii ölmüş, teyzemle annem kalmış geride. Teyzem on yaş büyük annemden ve güzelliği dillere destan. Rodos İngiliz sömürgeciyken, Hindistan Devlet Başkanı geldiğinde evlenme teklif etmiş teyzeme.

Annemse pimi çekilmiş, patlamaya hazır bir bomba gibi, son derece haşarı bir çocuk. Tekne kazıntısı olmanın verdiği ayrıcalıkla şımardıkça şımarıyor ve kök söktürüyor çevresindekilere. Teyzem çevredekilerle ge-

1. Eski ortaokul derecesinde eğitim kurumu.

reğinden fazla ilgi gördüğü, “Rodos’un en güzel kızı” diye anıldığı için de düşman belliyor onu.

Oysa annem de evin küçüğü olarak el bebek, gül bebek, fazlasıyla sevilip şımartılıyor. Ama o, elinden gelse, ablasının zümrüt yeşili gözlerini oyacak kadar kıskanıyor onu. Her gece inadından yatağına çişini yapıyor. Annesinin koynunda yattığında böyle bir vukuat yok...

Aynı zaman diliminde, en sevdiği kedisinin ölümü şok yaratıyor üzerinde. Onu yatıştırmak için sokaklardan kedi topluyorlar. Yaklaşık kırk tane sokak kedisini besliyor bahçede. Kimse karşı çıkmıyor. “Böyle avunuyor gariban” diye destek bile veriyorlar.

1930 doğumlu annem. 2. Dünya Savaşı’nı bire bir yaşamış. Mussolini’nin yanağından makas aldığını ve ona çikolata verdiğini hâlâ anlatır.

Ama gururla anlattığı çok özel bir anısı daha var: Savaş yıllarında babasının fırınından ekmek çalıp sınır-daki askerlere götürürmüş annem. Bu konu her açıldığında, “Asla hırsızlık sayılmaz! Aç mı kalsaydı garibanlar?” diye savunur kendini.

Ne var ki, İtalyan İlkokulu’nun dördüncü sınıfındayken, okulların savaş nedeniyle bir açılıp bir kapanması yüzünden öğrenimini yarıda bırakmak zorunda kalmış annem. Okumaya da pek gönlü yokmuş zaten, bahanesi de bu olmuş.

Okuma konusunda teyzem, annemden çok daha şanslı. Savaş öncesi ortaokulu bitirmenin yanı sıra kendini yetiştirmeyi de bilmiş. Annemden çok daha kültürlü, daha duyarlı; tüm aileyi yönetebilecek bir beyne sahip. Aklı başında, nerede ne yapması gerektiğini bilen bir aile reisi konumunda...

Rodos'tan İzmir'e...

Zorunlu bir göç!

İzmir'de daha çok yabancıların ve mübadillerin yaşadığı Karantina'ya göç ediyor aile. Karantina, şimdiki Mithatpaşa Mahallesi. Osmanlı döneminde, deniz yoluyla gelenlerin salgın hastalık yaymalarını önlemek amacıyla yapılan hamamlardan dolayı *Karantina* adını almış. O zamanlar süslü cumbaları, deniz banyoları, iskeleleri, kumsalları, yelkenlileri, sandalları ve denizle bütünleşmiş yaşantısıyla neşeli, canlı, hayat dolu bir mekân.

19. yüzyılın sonlarında, Karantina adıyla bilinen semtte Türk, Rum ve Museviler birlikte yaşamış. 1910 yılından sonra Türklerin yaşadığı bölgeler *İslam Karantinası*, Rumların daha yoğun olduğu, Hatay Caddesi'ne doğru uzanan geniş alan, *Rum Karantinası* diye anılır olmuş.

Cumhuriyetin ilk yıllarında bu iki semtin adı 1. ve 2. Karantina olarak değiştirilmiş. İzmir Belediye Meclisi'nin 11 Şubat 1937'de aldığı kararla da Rum Karantinası, Murat Reis Mahallesi olarak değiştirilerek Hatay bölgesi sınırlarına dahil edilmiş.

İslami Karantina olan 1. Karantina adı ise Mithatpaşa Mahallesi olarak değiştirilmiş ve bu bölgeye Küçük-yalı ismi verilmiş.

Sahil boyunca bitişik nizamda yapılmış, genellikle iki katlı iç içe geçmiş evler ve bunların denize uzantısı olan banyolar; hem deniz, hem cadde tarafında balkonlar, bakımlı bahçeler, ahşap cumbalı pencereler...

Attilâ İlhan'ın o pek ünlü şiiri "Karantinalı Despina'da, o günlerde yaşanmış kırık bir aşk hikâyesinin izlerine rastlıyoruz:

Bir gül takip da sevdalı her gece saçlarına
Çıktı mı deprem sanırdın Kara Kız kantosuna
Titreşir kadehler camlar kırılır alkışlardan
Muammer Bey'in gözdesi Karantinalı Despina

Çapkın gülüşü, şöyle faytona binişi Kordelia'dan
Ne kadar başkaydı her kadından, her bakımdan
Sınırsız bir mutluluk uyuturdu Muammer Bey'i
Ustalıkla damıttığı o tantanalı aşklarından

İşgal altüst etti nasıl da her şeyi
Öğrendi kullanmasını Despina bu yanlış geceyi
Körfezde parıldayan Yunan zırhlılarına karşı
Miralay Zafiru'yla İspilandit Palas'ta sevişmeyi

Gemi sinyallerinin gece bahçelere yansıması
Havuzda samanyolunun buselik şarkısı
Demlendikçe yalnızlığı, aydınlanıyor Muammer Bey
Olmayacak şey bir insanın bir insanı anlaması.

Güzeller güzeli Karantinalı Despina, Muzaffer Bey'in sunduğu parasal katkıya kayıtsız kalamayıp onun yâreni oluveriyor. Pahalı hediyeler; elmas gerdanlıklar, küpeler, altın bilezikler...

Muammer Bey son derece mutlu; ancak bu mutluluğu, İzmir'in işgaline kadar sürüyor. İzmir Yunanlılar tarafından işgal edilince, Karantinalı Despina da yön değiştirip, İşgal Kuvvetleri Komutanı Zafiru'nun sevgili si oluveriyor.

İzmir'in en köklü ve en zengin ailelerinden olan Muammer Bey evli ve çocuk sahibi bir aile babası. Despina'yla birlikte olmak, yalnızca sıradan bir fantezi onun için. Yaşadığı maceraya noktayı koymakta gecikmiyor.

Bu hikâyeyi önemli kılan ayrıntı ise çok özel: İzmir'in kurtuluşunda Mustafa Kemal'i Göztepe'deki köşklerinde ağırlayan, daha sonra Mustafa Kemal'le evlenerek onun eşi olan Latife Hanım, Muammer Bey'in öz kızı!

Yepyeni bir başlangıç

Ege'nin incisi İzmir'de yeniden filizlenen umutlar ve başlangıçta kimsenin öngöremediği başına buyruk savruluşlar... Karantina'da denizle kucaklaşan şipşirin bir eve yerleşme telaşı... Yanı sıra çevreye ayak uydurma ve uyum sağlama çabaları.

Teyzem ve annem mahallenin gözbebeği. Annem daha küçük, ailenin ölçülerine göre, evlenme çağında değil henüz. Ama teyzemin talipler kapılarını aşındırmakta. Reyhan Teyzem Avrupalı film yıldızlarını aratmayacak derecede çarpıcı bir cazibeye sahip; güzelliği dillere destan. Olmayacak birine kapılacak diye korkuyor dedem ve talipler arasından Aydın'lı bir çiftçi'yi seçip baş göz ediveriyor teyzemi.

Hali vakti yerinde, iyi bir aileden, yakışıklı bir genç damat adayı Ethem. Şatafatlı bir düğün, gövde gösterisi yaparcasına kollarına takılan bilezikler, boynuna dolanan altın zincirler... Teyzem de başlangıçta son derece memnun hayatından.

Ne var ki, beklendiği gibi çıkmıyor damat bey. Hiçbir bakımdan hitap etmiyor teyzeme. Zengin olmasına zengin, ama her şey para değil! Huysuz, pireyi deve yapıp her fırsata kavga çıkaran, yanı sıra çapkın mı çapkın, uçarı bir adam Ethem. Evlenmeden önce beraber oldu-

ğu hoppa sevgililerinden vazgeçmeye de yanaşmıyor üstelik.

Boynu bükük, güzeller güzeli Reyhan'ın. Ama o, kan kusup "Kızılıcak şerbeti içtim" diyen cinsten.

"Eski sevgilisiyle yeniden görüşmeye başladı kocan" diye uyarıyor komşular.

Bu çarpık ilişkiyi öğrendikten sonra bile, evliliğini bozmayı göze alamıyor teyzem. Gerisingeri baba evine dönmeyi yediremiyor kendine.

"Eteğimde iki bebeyle ne yaparım ben!" diyerek göz göre göre yaşanan ihaneti sineye çekiyor.

İşte annemle teyzemin farkı! Düşünüyorum da, teyzemin yerinde annem olsa, hiç tereddüt etmeden gözlemini oyardı enişte beyin...

Babam

Annemle babamın tanışmaları İzmir günlerinden çok daha önceye, Rodos günlerine dayanıyor.

Maraşlı zengin bir ağanın oğlu Abdülkadir Bey. Annesi Çeçen, babası Çerkez. Adana'da pamuk ve pirinç tarlaları var. Yakışıklı ama fazlasıyla şımarık bir genç. Rodos'a gezmeye geldiğinde, annemi görüp beğeniyor ve dedemden istiyor onu.

Şiddetle karşı çıkıyor dedem. "Kızımız küçük!" diyor.

Ancak annemin peşini bırakmıyor babam. Adım adım izini sürüyor ailenin. İzmir'e yerleştiklerini öğrenince, bir kez daha deniyor şansını.

Yanıt aynı: "Kızımız küçük!"

17 yaş, o devirdeki evlilikler için o kadar da erken değil aslında. Ancak dedemin yaptığı araştırmanın sonucu pek parlak görünmüyor: Daha önce iki karıdan ayrılmış beyefendi! Ve onlardan çocukları var.

"Asla olmaz!" diyerek son noktayı koyuyor dedem.

Ama babam da yenilgiyi kabul edip vazgeçecek cinsten değil. Maraş'taki çiftliğine kaçırıyor annemi! O da dünden razı! Maceraperest bir yapıya sahip zaten. Yaşadıkları oyun gibi geliyor ona. Babamın çarpıcı yakışıklılığı, özenli giyimi, ata binişi de büyülüyor onu. Kendini el üstünde tutulan bir masal prensesi gibi hissediyor.

Anneme çok âşık babam. “Nergisim!” diye okşuyor saçlarını, narin bir çiçek niyetine kokluyor. Elmas gerdanlıklar doluyor boynuna, altın bilezikler...

Peri padişahının kızı gibi hissediyor kendini annem. Yediği önünde, yemediği ardında; hem Abdülkadir Bey, hem de çiftliktekilerce bir isteği iki edilmeden, şımartıldıkça şımartılıyor.

18’ini dolduruncaya kadar annemi çiftlikte saklıyor babam. Süre dolunca evleniyorlar. Kurbanlar kesiliyor; davullu zurnalı, çevredeki çiftliklerden gelen davetlilerle halaylar çekilerek Abdülkadir Ağa’nın şanına yaraşır bir düğünle noktıyorlar beraberliklerini. Resmen karı kocalar artık...

Kaçak gelin

Ne var ki annem, ilk günlerdeki kadar mutlu değil. Nikâhla beraber, büyü de bozuluyor sanki. İzmir'deki modern yaşamın yanında gitgide tekdüzeleşen çiftlik hayatını benimsemekte zorlanıyor. İzmir ve ailesi burunda tütüyor.

Ayrılmak istiyor! "Beni buraya nasıl getirdinse, İzmir'e geri götür. Bu şartlarda yaşamak bana göre değilmiş" diyor.

Ama babamın onu bırakmaya hiç niyeti yok! Annemin ısrarcılığı karşısında, o deliler gibi âşık, sevdiğinin üzerine titreyen adam, birdenbire değişiveriyor.

"Ölün çıkar buradan!" diye gürlüyor.

Gitmesin diye odalara kilitliyor, kapısına nöbetçiler dikeyor. Yetmiyor, kırbaçlıyor. Dayak, işkence...

"Öldürecem kendimi!" diye blöf yapıyor annem. İntihar etmek aklının ucundan bile geçmiyor oysa. Odasına kapanıyor, dışarı çıkmıyor günlerce.

Hiçbir şey fayda etmiyor. Üstüne üstlük hamile annem! Nefret ettiğı adamın çocuğunu taşıyor karnında. Onun çocuğunu doğurmak, işkence gibi görünüyor gözüne.

"Bu çocuğı istemiyorum!" diye ter ter tepiniyor.

İçinde yaşadığı açmazdan sıyrılması şart! Ama önce-

likle çiftlikten kurtulması gerek! Geceler boyu planlar yapıyor kendince. İşin içinden çıkamıyor bir türlü. Perişan bir durumda. Sürmeli gözleri çukura inmiş, al yanakları sararmış... Ama ağlamıyor, gözyaşı dökmeyi yediremiyor kendine. Gözyaşı dökceğine, onu bu hale getiren adamın gözlerini oyası geliyor.

Abdülkadir Bey'in incecik kâğıda tütünü özenle sarıp hazırladığı ve gümüş, üzeri akik taşlarla süslü çakmağıyla yaktığı sigarayı onun kolunda söndürdüğü akşam, kesin kararını veriyor: O gece kaçacak çiftlikten! Ama önce kendini garantiye alması gerek. Günlerdir kapısının önünde nöbet tutan Fatma'yı içeri çağırıyor usulca.

Ceviz, sedef kakmalı mücevher kutusunun içinden iki altın bilezikle elmas küpelerini çıkarıyor. "Eğer istersen, bunlar senin olabilir" diyor.

Gözleri ışıldıyor Fatma'nın. Ama hemen toparlanıyor. "Neye karşılık?" der gibi bakıyor hanımının yüzüne.

"Her şeyin bir bedeli var tabii" diyor hanımı. "Bütün gün kapıda ağaç olmuşken, gece vakti, yorgunluktan uykun gelivermiş olamaz mı?"

"Kurban olayım abla, bunu isteme benden, ağam beni öldürür!" diyerek yalvar yakar oluyor kızcağız. Ama rüşvet niyetine sunulan altın, elmas bir yana; ona yardımcı olmayı da çok istiyor. Ağasının ettiği eziyetlerin en yakın tanığı çünkü.

Bu iş tamam! Fatma'dan yana kaygısı yok Nergis'in. Ama Ağa'ya veda etmeden olmaz! Yüz yüze değil tabii... Şeytan görsün yüzünü!

Çarpık çurpuk yazısıyla kısa bir not yazıyor Abdülkadir Bey'e Nergis:

Mezarında dik oturasın Abdülkadir! Değil mi ki beni bu hallere düşürdün, iki cihanda iki yakan bir araya gelmeye. Mangal yürekli bir er isterdim karşımda; kadına el kaldırıp acı kuvvetini onun üzerinde deneyen bir ödleğ değil... Şunu iyi bil ki, son nefesini verirken, iki elim yakanda olacak. Bu dünyada cehennemi yaşattın ya bana, sen de her iki âlemde bana reva gördüğün kahrını yaşayasın.

Sesini soluğunu gecenin içine gömüp dalıveriyor karanlıkların içine. Çiftlik duvarından atladığı gibi, yalınayak koşmaya başlıyor. Burnundan kan boşalıyor birden. Sırası mı şimdi? Tülbendini çıkarıp yüzüne bastırıyor. Ağlamamak için derin bir soluk alıp doğruca muhtarın kapısına dayanıyor. Sığınabileceği başka bir yer yok!

Abdülkadir Bey orada sözü geçen, itibarlı bir adam. Muhtar, annemi kollayıp onu karşısına almaktan çekiniyor.

“Karı kocanın arasına girilmez” diyor. “Kendi mesele-nizi kendiniz halledin. Ağama karşı boynum kıldan ince. Bu gece misafirim ol, yarın sabah beraberce gider tatlıya bağlarız işi.”

Ama annem, “Beni ona teslim ederseniz, hiç gözünü kırpmadan öldürür beni!” diyerek gözyaşları içinde yalvarıp yakarıyor. Baktı ki olmuyor, çıkının içindeki son altınlarını da ortaya döküyor.

Evine sığınan gariban bir kadına acıdığından mı, yoksa altınların hatırına mı, bilinmez; dedeme haber salıyor muhtar. İki gün sonra dedem gelip alıyor annemi...

İstenmeyen bir bebek

İzmir'e döndüklerinde, annesi ve babasıyla yaşamaktansa, kendini daha özgür hissedeceği Reyhan Teyzenin yanına yerleşmeyi tercih ediyor annem. Oysa teyzemin derdi kendine yetiyor. Huysuz bir koca, iki odalı küçük bir ev, iki küçük çocuk... Umurunda bile değil annemin. Çocuklarla aynı odayı paylaşmaya dünden razı. Bu ortam, gerçekleştirmeyi planladığı eylem için son derece elverişli çünkü.

İlk iş olarak da doktor doktor gezerek karnındaki bebeği, beni aldırmaya çalışıyor annem. Ne var ki doktorlar dört ayını doldurmuş bir bebeği almaya yanaşmıyorlar.

Musevi bir doktor, içine doğmuş gibi, "Bir kızın olacak" diyor anneme. "Çok özel, naif, duygusal bir kız çocuğu... Sakın bir çılgınlık yapmaya kalkma! İstemiyorsun onu. Ama öylesine yapışmış ki rahmine, asla bırakmak istemiyor seni."

Bir kulağından girip diğerinden çıkıyor annemin. Kimselere kulak asmıyor. Kafasına koymuş bir kere, ille de düşürecek karnındaki bebeği. Hopluyor, zıplıyor; duvarlara çarpıyor gitgide büyüyen karnını.

Nafile! Doktorun da dediği gibi, rahminin çeperine kenetlenmiş o bebek. Pes ediyor sonunda. Çaresi yok, doğuracak çocuğu!

Hamileliği süresince bir gün teyzemde, bir gün anneannemde kalıyor annem. Kaprisin bini bir para.

“Canım şunu istiyor” diye çeşit çeşit yemekler pişirtiyor, sonra da tek lokma almadan kalkıyor sofradan.

Yaramaz bir kız çocuğundan farkı yok. Sinirlenince bayılıveriyor. Sonradan fark ediyorlar: Meğer rol yapıyormuş!

Doğduğumda emzirmemiş beni annem. Anneannem zorla göğsüne yapıştırmış da, öyle emmişim ana memesini. Sonrasında da bana yemek yedirdiğini hiç hatırlamıyorum. Sanırım babamdan delicesine nefret ettiği için, ilerleyen yıllar içinde de garip bir uzak duruşu oldu hep bana karşı. Ana-kız iletişimi yoktu aramızda. Ne yapmıştım ben ona, hiçbir zaman anlayamadım.

Onun yerine beni sahiplenen ve çok, ama çok seven anneannemle teyzem olmasa ne yapardım, bilemiyorum...

Anasının yanında anasız bir çocuk...

Teyzem kadar olmasa da güzel bir kadın annem. Farklı bir çekiciliği var. Dişi! Ve evlilik tutkunu bir kadın! Dört kez evlenmiş. Üçüncü ve dördüncü evlilikleri yaşlılık yıllarında. 60'lı-70'li yaşlar...

İlk kocası babam. Ama onun adını asla ağzına almıyor, yok sayıyor. Belki de onu hatırlatıyorum diye, beni de görmezden geliyor ve her fırsatta eziyet ediyor bana. "Anasız bırakacam seni" diyor.

Anneannem sık sık Rodos'a gidiyor. Giriş çıkış yapması gerek. Dedemin Rodos'ta çokça malı mülkü kalmış. Yunan hükümeti mallara el koyduğunda, hükümetler arası protokollerden dolayı, malı mülkü paraya çevirip İzmir'e getirememişler.

Anneannem Türk vatandaşlığına geçememiş, Yunan vatandaşı olarak kalmış. Arada bir Rodos'a gidip oradaki malları parça parça satarak, Türkiye'ye getirip annemle teyzeme destek olmuş.

O gittiğinde çok yalnız hissediyordum kendimi. Yorganı başıma çekip dualar ediyordum gece. Annem beni bırakmasın, intihar etmesin diye...

Sözün özü, anasının yanında, anasız bir çocuktum ben! Bir karış boyuyla kendi kendine yetmeye çabala-

yan, biçare bir gariban... Hem anası, hem babası sağ ama hem öksüz, hem de yetim bir çocuk!

Gözlerimi dünyaya açtığım anda, *boynu büküklerden* yazılmıştı kimlik haneme. Ömrüm boyunca kimselere boyun eğmedim, ama hiçbir zaman gerektiğinde dik tutamadım o boynu...

İkinci koca

Genellikle uzağında tutardı beni annem. Bazen de yanından ayırmazdı. Bana olan düşkünlüğünden değil, ailesine ve çevreye “Çocuğumla geziyorum” izlenimi vermek için. Ama çarçabuk sıkılıyordu bu nafile çabadan.

Beni teyzeme bırakıp fellik fellik gezmeye başlayınca, anneannemle teyzem annemin başını bağlamak istiyorlar. Ve adı çıkmasın diye evlendiriveriyorlar. Tabii onun seçtiği kişiyle!

Yöresel ve sıradan bir evlilik işine gelmiyor annemin. Ne de olsa Avrupa görmüş ya... İkinci kocası tam gönlüne göre: Yakışıklı, ama çapkın mı çapkın bir kaptan! Her limanda bir sevgili, geride bırakılmış iki eş. Ve sonunda üçüncü karısından ayrılmadan annemle tanışıyor.

Annemin yönlendirmesiyle, anneanneme değil, doğruca teyzemin kocasına, enişteye gidiyor kaptan.

“Allah’ın emri, peygamberin kavliyle...”

Beylik laflara karnı tok eniştenin.

“Nikâhsız olmaz!” diye tavrını koyuyor.

Kaptan da hiç ikiletmeden, “Tamam” diyor ve karısı-
nın boşadığı gibi, kıyıveriyor anneme nikâhı.

Kaptanın boşandığı son karısı kanser.

“Beni ona götür” diyor annem.

Görünürde geçmiş olsun ziyareti. Ama gerçekte, acımasız bir gövde gösterisi! Delicesine kıskanç annem, kendisinden önceki yaşanmışlıkları bile kabullenemiyor.

Hırsla hazırlanıyor, en güzel kıyafetlerini kuşanıyor, takıp takıştırıyor. Beyaz, gelinlik gibi bir elbise, saçlarına iliştirilmiş çiçekler...

“Hoş geldiniz” diye karşılıyor kadın. Kocasının evlendiğinden habersiz gariban.

“Hoş bulduk!” diye elini uzatıyor annem. “Ben kocanızın yeni karısıyım.”

Küt diye düşüp bayılıveriyor kadın...

Cam kırıkları

Annemin öfkesini, sevincini, heyecanını, hezeyanını... her şeyini film gibi izlerdim. Hayrandım ona.

“Büyüyünce ben de senin kadar güzel olacak mıyım?” derdim. “Evet” desin, “Sen de en az benim kadar güzel olacaksın” desin isterdim. Demezdi, duymazdan gelirdi söylediklerimi. “Sen hep böyle çirkin ördek yavrusu gibi kalacaksın” diyerek damarına basardı üstelik.

O akşam çok güzeldi gene annem. Beyaz, topuklarına kadar uzanan bir elbise giymişti. Sofrayı kurmuş, üvey babamı bekliyor, bir yandan da tırnaklarına oje sürüyordu.

Üç yaşındaydım. Annemin hangi şartlarda bana yakın durduğunu öğrenmiştim artık.

“Artistlerden daha güzelsin” dediğimde, az da olsa seviyordu beni. Ya da bana öyle geliyordu.

Gene aynı şeyi yapmak, sarılmak istedim ona. Ojelerini bozdum diye büfeye doğru itti beni. Büfenin camı tuz buz oldu. İrili ufaklı cam parçaları kafamın, saçlarımanın içine girdi. Sese gelen komşular ayıkladı cam parçalarını.

Annemse, benimle ilgilenmek bir yana, “Seni doğurmaz olaydım!” diye haykırıyordu.

Hayrettir, o küçük yaşlarda yaşadıklarımı bile gayet net hatırlıyorum. Ve o cam parçaları hâlâ kalbimde, kırık dökük duruyor. Hiçbir zaman onları yapıştıramadı annem. Bense, üç yaşında yaşadığım o bozgunu asla unutamadım. Hiçbir yerim kanamamıştı. Ama yüreğim kan revan içindeydi. Ve bugüne kadar hiç dinmedi o sı-zılı kanama...

Annem beni, "İntihar edecem, denize atacam kendimi, bensiz kalacaksın!" diye korkutup sindirmeye çalışırken, beş yaşındaydım henüz.

Çocuk aklımla, denizlerin intihar edenlerle dolu olduğunu, suların altında ölülerin yattığını düşünürdüm. Ve suya girmekten çok, ama çok korkardım.

Hâlâ temkinle girerim denize, boyumu geçmeyen, ayağımın değdiği yerlerde bile korkarak yüzerim.

Yedi yaşındayken, yaz tatillerinde beni eve kilitler; yemek yerine eline ne geçerse; leblebi, peynir, kayısı, üzüm kurusu... masanın üstüne dizip, akşama kadar gelmezdi. Kırk yılın başında komşulara giderken beni de yanında götürdüğünde, "Hiçbir şey istemeyeceksin orada!" diye sıkı sıkı tembihler, gittiğimiz yerde bir şey ikram edilse, kendisi yer, içer; ama eteğimin altından çimdikler atıp benim yememi engellerdi.

Dokuz yaşına geldiğimde aklım da başıma gelmişti. Bir gün o evde yokken içimde birikmiş tüm öfkeyle, makası elime alıp en sevdiği elbisesini kestim, kestim, kestim... Sonra da bir torbaya doldurup çöpe attım. Farkında bile olmadı annem.

İntikamın tadı hoştu!

Eksik büyüyen bir çocuk

*Hiç uçurtma uçurmadım ben
Kumdan kaleler yapmadım hiç
Sokaklarda oynayamadım
Kardan adam yapamadım
Çocuğum ben ama
Çocukluğumu yaşayamadım*

Annemin beni sevmesini, çok sevmesini isterdim çocuk aklımla. En büyük acımsa ona doya doya sarılamaktı. Böyle bir yakınlaşmaya izin vermezdi ki!

Bir gün annem sofrayı kurarken yardım etmek istedim ona. Tabureye çıkıp raftan tabak alacaktım. Birden kendimi yerde buluverdim.

“Bir şey oldu mu, canın acıdı mı?” diyeceğine acımasızca azarladı beni. Saçlarıma yapışıp öfkeyle kaldırdı yerden.

Olsun, kızmazdım ona. Çekip giderse ne yapardım ben? Varsın mutlu olamamasının biricik nedeni olarak beni görsün, yüzünü bile görmediğim babama duyduğu, ama o zamanlar çocuk aklımla nereden kaynaklandığını kestiremediğim devasa nefreti benim cılız omuzlarıma yüklesin... Yeter ki yanımda olsun! Her şeye razıydım.

Ağlamak yasaktı bana!

“Ağlama!” diyordu. “Ağlayınca baban gibi oluyor suratın. Hem onu, hem de babaanneni hatırlatıyorsun bana.”

“Allah Baba, ne olur beni ağlatma! Yoksa annem beni sevmeyecek” diye dualar ediyordum her gece.

“Ne biçim annesin sen!” diye kızıp bağıırıyordu anne-annem. “Küçücük çocuğa söylenecek şeyler mi bunlar? Psikolojisini bozacaksın garibanın.”

Umurunda bile değildi annemin.

“Baban öldü” diyordu bana. Kafasında öldürmüş çoktan... İkinci kocası olan kaptana “baba” demem için zorluyordu beni. Oysa ben “baba” sözcüğüne yabancıydım. Baba sevgisini, baba sıcaklığını hiç tatmamıştım ki, benzer birine “baba” diyebileyim...

Bebek

Hamileydi annem. Nazın, kaprisin bini bir para. Yediği önünde, yemediği ardında keyifli bir hamilelik dönemi... Her gün farklı bir şeyi çekiyordu canı. Anneannem, teyzem etrafında pervane. Epeydir anneme karşı ilgisiz bir tavır takınan kaptan bile, ilk cicim aylarını çağrıştıran bir sıcaklıkla sarıp sarmalıyordu annemi.

İyiden iyiye unutulmuş hissediyordum kendimi. Gölge gibi dolanıyordum evin içinde. Tüm ilgi annemin üzerinde yoğunlaşmıştı.

Bebegin doğmasıyla beraber bütün ilgi, bu kez de onun üzerinde yoğunlaşmış, pabucum dama atılmıştı. Anneannemle teyzem bile, eskisinden çok daha az ilgileniyorlardı benimle. Dört yaş vardı bebekle aramızda. Doğal olarak çocukça bir kıskançlık duyuyordum.

“Gel bak” dedi anneannem. “Dünyalar güzeli bir kardeşin var artık. Üstelik senin gibi, o da kız. Hiç canın sıkılmayacak bundan sonra.”

Bebegin beşiğine yaklaştığımda, “Annemim bebeği oldu” diye boynumu bükтім. “Benim annem olamadı, bebeğin annesi oldu o.”

Ama çarçabuk ısındım kardeşime. Yeni bir oyuncak bebeğim olmuştu sanki. Üstelik canlıydı bu kız bebek. Kısa zamanda varlığına alıştım. Onunla oynuyor, hatta ona bakıyor, mamasını bile yediriyordum.

Yumuşak nesneleri severdim. Sünger yastıklar, yün kumaşlar, ipek eşarplar... Yumuşaklık, annemden göremediğim sıcaklığı hissettiriyordu sanki bana. Bebek de yumuşaktı, yumuşacıktı...

Hayrettir, kız kardeşimle de fazla ilgilenmedi annem. Onu çok sevecek sanmıştım oysa. Yanılmışım.

Ufak tefekti kardeşim. Minyon yapılı. Kısacıktı boyu. Elleri ayakları minnacık.

“Yer cücesisin sen!” diyordu annem ona.

Öfkesini el kadar bebeye yansıtmakta gecikmemişti. Kız çocuklarını sevmiyordu çünkü. Bir de, kocasına bir erkek evladı verememenin ezikliğini hissediyordu sanırım.

Bunu keşfedince kardeşimle daha çok ilgilenmeye başladım. Ama ben de az hınzır değildim! Oyuncak bebekmiş gibi sırtına “pat pat” vurur, sonra da ağlayarak, gözlerimden süzülen yaşlarla sımsıkı sarılırdım ona. Şeytan değildim asla! Ama melek de değildim, yalnızca çocuktum. Yaralarını kendi çabalarıyla sarmaya çablayan biçare bir çocuk...

Çok bilinmeyenli bir denklemdi annem

İkinci kocasıyla da bir türlü anlaşamadı annem. Yıldız Teknik Üniversitesi mezunu Karadenizli yakışıklı kaptan daha fazla dayanamadı onun kaprislerine. Ayrılık kaçınılmazdı. Ama ilk çatırtıların ortasında bir kardeşim daha oldu. Bu kez erkekti bebek.

Anneannemin iki oğlu öldüğü için, o da pek sevdi oğlanı. Bir anda annemle anneannemin sevgilisi oluverdi bebecik. Bu kez yalnız benim değil, kız kardeşimin de pabucu dama atılmıştı.

Ben de erkek çocuklarını kızlardan çok severdim. Kız çocuklarının sevilmediği duygusundan belki. Yeniyetmelik çağımda, hep iki oğlum olsun diye dua etmişimdir. (Öyle de oldu!)

Ne var ki erkek bebek de annemin ikinci evliliğini kurtarmaya yetmedi. Bu kez o değil, ikinci kocası onu terk edip gitti. Başka bir kadına âşık olmuştu. Kaptan ya... Kaptanların her limanda bir sevgilisi olur ya...

Annemin karaları bağlayıp hıçkırıklara boğulacağını sanıyordum. Ama hiç ağlamadı, üzülmedi hiç. Ya gerçekten duyarsızdı ya da olağanüstü güçlüydü ve unutmayı, kaldığı yerden yaşamını sürdürmeyi başarabiliyordu.

Başına gelenleri zerrece umursamadan gezip tozmaya

başladı. Yaş 33! En güzel çağı. Köşesine çekilip oturacak değildi ya... Hemen, İzmir Sümerbank Fabrikası'nın danışma bölümünde çalışmaya başladı. İnsan ilişkileri iyiydi. Ailesine pek hayrı olmasa da, çevresine ışık saçıyordu.

Lise yıllarımda okula geldiğinde bütün sınıf arkadaşlarım, özellikle de erkekler "Ne kadar güzel bir kadın!" derlerdi.

Kilosu 55'in, beli 55 santimin üstüne çıkmadı hiç.

Annemden yana tek şansımın beni doğurması olduğunu düşünürdüm. Ama haksızlık etmek istemem. Güçlü kişiliği, güzelliği, hatta duyarsızlığı bile bana rehber olmuştur. Kabul etmeliyim ki, asla onun kadar güçlü olamazdım ben. Kalabalıkların içinde yalnız kalmayı becerebilen, güçlüklerin altından tek başına kalkmayı bilen bir kadın o! Hâlâ hayranım ona. 88 yaşında ve tek başına yaşıyor.

İyi bir oyuncuydu annem. Yaşamı boyunca hem kendi rolünü oynadı, hem de çevresindekileri yönetti. Hep başroldeydi ve çevresindeki herkese rol biçti; üzdü, ağlattı. Oynadığı her rol mutlu etti onu. Hayatın içinde başına buyruk, kendi hayatını yaşadı. Ağlaması beş dakika, öfkesi uzun sürerdi. Dengeli mi, dengesiz mi; çözmeyi asla başaramadım. Ama itiraf etmeliyim ki, uzun yıllar onun güçlü karakteri altında ezilmekten kurtaramadım kendimi...

İçe kapanık bir ocuk

Okula başladığımda kafam çok karışıkta. İlkokul dördüncü sınıfa kadar anneanneme, “Anne” dedim. Asıl annemin kim olduğunu biliyordum tabii ki, ama anneliği yakıştıramıyordum ona. “Abla” diyordum. “Abla” dediğimde hoşuna gittiğini düşündüğümünden belki...

Ne okulumla ilgileniyordu annem, ne de derslerimle. Bütün yük anneannemin üzerindeydi. Okulda öğretmenler, “Bu ocuk çok içine kapalı” diye velimle konuşmak istiyorlar. Annemin umurunda bile değil, gitmiyor. Anneannem gidiyor onun yerine.

“Ne kadar yaşlı bir anne” diye fısıldaşıyor öğretmenler.

Anneannem olduğunu öğrenince, “Anne baba nerede?” diye soruyorlar.

Basit görünen, ama yanıtı son derece zor bir soru!

Okul yıllarında hep “küsün ocuk” tablosu çizdim. Babaları olan çocukları içten içe kıskanarak, annelerini çok sevenlere, annelerinin çok sevdiklerine gıpta ederek...

Okula giderken, annemin beni hazırladığını hiç hatırlamıyorum. İyi ki anneannem vardı. Önlüğümü giydiren, saçlarımı tarayan, yanaklarımdan öperek beni uğurlayan oydu. O da olmasa ne yapardım ben?

Anneannemin yatak döşek hasta yattığı bir gün, belime kadar uzanan saçlarımı nasıl tarayacağımı kara kara düşünüyorum. Annem, diğer çocuklarıyla birlikte yok ortalıkta... Orada olsa bile umurunda olmaz zaten. Anneannemi uyandırsam, biliyorum, hemen kalır. Ama kıyamıyorum.

İki yana ayırıp, becerebildiğim kadar toplamaya çalışıyorum saçlarımı. Uçlarına kurdeleler bağlıyorum sıkıca. Ne var ki becerememişim, okula gidinceye kadar çözülüyor kurdeleler. Perişan bir haldeyim.

Beni görür görmez, "Ne bu halin?" diyor öğretmenim.

Gözlerimden süzülen yaşları görünce toparlanıyor hemen.

"Anneannem hastaydı, öğremedi saçlarımı" dediğimdeyse, sımsıkı kucaklıyor beni. Elimden tutup öğretmenler odasına götürüyor. Ve saçlarımı iki örük yapıp kurdelelerini bağlıyor.

"Oldu işte" diyor. "Geçmiş olsun anneannene."

Gözleri dolu dolu mu oluyor, yoksa bana mı öyle geliyor, kavrayamıyorum çocuk aklımla...

Ana kız arkadaşlığı

İkinci kocanın ardından sevgililer dönemi başlamıştı annem için. Epeydir, her sevgili buluşmasına beni de götürüyordu. Etrafında pervane olan adayları önüme serip, “Hangisiyle evleneyim?” diye soruyordu. Ama ardından kendi bildiğini okuyup, bütün adayları postalamayıveriyordu. Onun bu havai halleri anneannemi çok ama çok üzüyordu.

Büyümüştüm artık. Annemle ilişkilerimizde ikinci dönem başlamıştı. Arkadaş olmuştuk bir bakıma. Çok iyi geçinen, canciğer kuzu sarması değil; yerine göre birbirini acımasızca hırpalayan, farklı bir ana kız tablosu.

İlerleyen zaman içinde, benim kişiliğim de oturmuştu artık. İtiraf etmeliyim ki, onun yönünden zor, hatta asi bir evlat olmuştum. Her şeyini acımasızca eleştiriyordum. Ne var ki, yıllardır üzerime sinmiş o yapışkan ezikliği tümüyle üstümden söküp atamamıştım henüz. Ve duygularım hâlâ onun etrafında dönüyordu.

Üvey kardeşim Mine, “Neden annemi bu kadar önemsiyorsun?” diyordu. Kalıtsal olarak annemin umursamazlığından, fazlasıyla payını almış gibiydi.

Bense, babamın içsel duygularından nasibimi almıştım galiba. Onu hiç tanımamış olsam da, yapı olarak

ondan izler taşıdığıma inanıyordum. Ama nedense hiç, ama hiç özlemiyordum onu.

Nedeni belliydi aslında: İnsan hiç tanımadığı, yüzünü bile görmediği birini neden özlesin ki?

Lâ edrî

Bir yerlerde “baba” temalı bir şiir okumuş ve çok etkilenmişim. Altında “Lâ edrî” yazıyordu. Bunun, şairin adı olduğunu düşünmüştüm. Eski devirlerde yaşamış bir kalem erbabı olmalıydı şair.

Cehalet işte! Oysa işin aslı başkaydı. Arapçada “lâ” “bilinmeyen” anlamına geliyordu ve özellikle Arap edebiyatında şair ve yazarı bilinmeyen eserlerin sonunda Lâ edrî ifadesi kullanılıyordu. Ve bizim “Mahlas” dediğimiz, şairin, adı yerine kullandığı takma ismin bir benzeriydi bu ifade.

Öyle ya da böyle, her kim yazmışsa, bire bir beni anlatıyordu dizeleri...

Baba ne kadar sağlamsa
Kızı o kadar dik durur
Baba ne kadar gülerse
Kızı o kadar hayat saçar
Baba ne kadar hayattaysa
Kızı o kadar yaşar

Lâ edrî! Her kimsen söyle...

Ya babasının yüzünü hiç görmemiş, elinin şefkati-ni üzerinde hissetmemiş, ama içten içe onun hasretini çekmiş olanlar?

Onlar ne derece dik durur engebeli yamaçlarda?
Ne kadar içten gülebilir?
Ne kadar hayat saçabilir çevresine?
Nasıl yaşayabilir tüm tasalardan uzak?
Ve ne kadar mutlu olabilir bu şartlarda?

Gizlenme takma isimlerin ardına Lâ edrî!
Havada kalmasın sorularım.
Yüreğimi hançerleyip kaçmak yakışmaz sana...

Lise yılları

İzmir Namık Kemal Lisesi...

Yaşamımda yepyeni bir sayfa açılıyordu. Ama ben kendimi yenilemeyi, o yepyeni sayfada farklı bir başlangıç yapmayı başaramıyordum ne yazık ki. Aile içindeki karmaşa okul yıllarıma da yansımıştı. Asla parlak bir öğrenci değildim; bu konuda hiçbir iddiam da yoktu. Vasat çizgide, sessiz sedasız yol almak yetiyordu bana.

Duygusal karmaşıklıklarımı yenip kendimi toparlamıyordum bir türlü. Kalabalıklar içinde tek başınaydım. Ne kadar gayret etsem, sosyal ortamlarda varlık gösteremiyordum. Duygusal karmaşıklıklarımı yenip kendimi toparlayamıyordum ki!

Başarılı olduğum tek ders edebiyattı. Özellikle de kompozisyon. Yazma yeteneğimi ilk keşfedense edebiyat hocam Makbule Hanım oldu.

“Çok mu kitap okuyorsun sen?” diye sordu bana.

“Evet” dedim utana sıkıla. “Stendhal’in 580 sayfalık *Kırmızı ve Siyah* kitabını okuduğumda on üç yaşındaydım.”

Doğruydu, kendimi bildim bileli, her fırsatta bir odanın kapanır okur, okur, okurdum. Anneannem sürekli kitap alırdı bana. Annemse yırtardı onları. Onun elinden kurtarmak için nereye saklayacağımı bilemezdim.

Bunları dile getirmedim tabii ki. Öğretmenim bunları bilmese de olurdu.

Bir seferinde de, yazdıklarına bakıp, “Bu kadar duygu birikimini nasıl toparlıyorsun?” demişti hocam.

“Annem sayesinde!” diyemedim. “Benimki gibi bir anneniz olsaydı, siz de neler neler yazardınız... Mutlu insanlar çok iyi yazamaz!” demeyi de gereksiz buldum.

Çevresine aşırı neşe saçan, bu işi görev edinmiş gibi davranan insanların içlerinin kof olduğunu düşündüm hep. Hâlâ da aynı fikirdeyim. Bana göre, acılarıyla derinleşiyor insan, derinleştikçe de anlam kazanıyor. Hayatın anlamı da acı çekmek ve onlara karşı koyabilmek için umarsızca çabalamak değil mi zaten? Ötesini düşünemiyorum bile. Yaşadıklarımın benliğime yansması, daha fazlasına izin vermiyor.

İlk aşk

Aşk insanın başına gelebilecek en iyi şeydir.

John Steinberg

Bu tekdüze süreç içinde umulmadık bir gelişme, bambaşka bir sayfa açıldı önüme: Âşık olmuştum! Birdenbire, beklenmediği anda... Ben ve aşk... Aynı cümlelerin içinde buluşabileceklerini aklıma bile getirmezken...

Namık Kemal Lisesi Müzik Grubu'nun solistiydi Erkan. *Milliyet* Ses Yarışması'nda Türkiye birincisi olmuştu. Bütün kızlar peşinde... Ona yakın olabilmek için birbirlerini paralıyorlar.

Okuduğum sınıf, onun müzik çalışmaları yaptığı salona karşıydı. Ne zaman ki dersin en can alıcı yerinde onun sesini duyardım, dersi dinlemeyi bırakır, hayaller kurmaya başlardım. Tek taraflı bir tutkuydu benimkisi. Ondan karşılık görebileceğimi asla düşünemezdim, aklımdan bile geçirmezdim böyle bir mucizeyi.

Ancak, eski Türk filmlerindekileri aratmayacak bir rastlantıyla birleşiverdi yollarımız: Elimde kitaplarım, dalgın dalgın yürüyorum. Şiddetli bir çarpışma, kitaplarımın yerlere saçılması...

"Pardon!" diye eğilip kitaplarımı topladı Erkan. İki yunda sıkı sıkıya örülmüş saçlarıma dokundu usulca.

"Büyüyünce seni alacam, güzel kız!" diye gülümsedi. Kıpırtı yapıyordu kendince.

Göz göze geldik o an. Ve ömür boyunca da göz göze kaldık. O, bu dünyadan uçup gidene kadar!

14 yaşındaydım henüz. Aramızda beş yaş fark vardı. Müzik çalışmalarını sürdürürken iki yıllığına okulunu dondurmıştı Erkan.

“İyi ki beklemişim seni” diyordu. “Mezun olup gitmiş olsaydım, karşılaşamayacaktık bile.”

Sevda yüklü birer çift kanat takmış, bulutların üzerinde el ele yürüyorduk beraberce. İnanamıyordum yaşadıklarımıza. Alsancak ve Kordon turları, diskolar, müzik yarışmaları, konserler... Ve saf, tertemiz bir aşk!

Arkadaşlığımızın üzerinden epey bir zaman geçtiği halde, hiç dokunmamıştık birbirimize.

Neden sonra, “Elini verir misin?” diye sordu Erkan.

“Ne yapacaksın elimi?” deyivermişim şaşkınlıkla.

Uzun uzun güldü.

Düşünüyorum da, annemin onca uçarılığına karşın, ben nasıl bu kadar saf kalabilmişim! Hâlâ inanamıyorum. Gene de içten içe takdir ediyorum annemi. Çok iyi korumuştı beni...

İlk ayrılık

*Gülüşlerini özledim senin
Tutkuyla bakan gözlerini
Yeniden yaşamak istiyorum seni
Beni bırakıp hiç gitmemişsin gibi...*

*Hani çok uzak değildi gittiğin eller
Hani bir telin ucundan ses verecektin
Hani özlemin devleşince
Geliverecektin...*

Tam yedi yıl sürdü sevdamız, üniversite yıllarına kadar dayandı. Bölünmesi mümkün olmayan bir bütünün iç içe geçmiş parçalarıydık Erkan'la.

İzmir Kültürpark'ta bir ağaç var. Bizim ağacımız... Bir kalp çizmiştik gövdesine. Boyumuzun hizasındaydı aşk sembolümüz. Yıllar sonra buldum o ağacı. Büyüyüp boy vermiş, çizdiğimiz kalp yukarılara, bizim ulaşamayacağımız kadar uzaklara gitmiş... Tıpkı benim hayatım ve anılarım gibi!

Diploma törenimizde ailelerimizi tanıştırma kararı almıştık Erkan'la. Saflık işte... Kutuplarla ekvatoru bir araya getirmek gibi, nafile bir çabaydı bizimkisi. Bir tarafta takmış takıştırmış, sürmüş sürüştürmüş annem, daha doğal çizgideki teyzem ve her zamanki asil duruşuyla anneannem; diğer tarafta geleneksel ve oldukça muhafazakâr bir aile. Erkan'ın babası daha ılımlı, daha

sevecen bir yaklaşım sergiliyordu. Ama annenin yüzünden düşen bir parçaydı.

Ertesi gün tüm umutlarım yerle bir oldu.

Eve gider gitmez, "Aklını başına al oğlum!" diye gürlemiş anne. "O aileden asla kız almam ben!"

Belli ki, ilişkimizin gitgide ciddileşmesi ürkütüyordu aileyi. Aynı şehirde yaşadıkça bizi ayıramayacaklarını düşünmüş olmalı ki, Erkan'ı apar topar Ankara'ya, ablasının yanına gönderiverdiler.

Orada da müzik çalışmalarını sürdürüyor Erkan, gece kulüplerinde şarkı söylüyor. Bir yandan da üniversite sınavlarına hazırlanıyor. Bütün bunları ortak arkadaşlarımızdan öğreniyorum. Aramızdaki iletişim sıfır!

Bense korkunç bir yaz geçiriyorum. O zamana kadar onca olumsuzluk yaşamıştık, ama hiç o kadar mutsuz hissetmemiştim kendimi. Ağlama krizleri, hiçbir şeyle avunamama...

Annemin umurunda bile değildi.

"İlk aşk!" diye önemsemiyordu. "Dur bakalım, daha kimler çıkacak karşına..." diyordu.

Teyzem teselli ediyordu beni.

"Her aşkın zorlu bir sınav dönemi vardır" diyordu. "O sınavı aşabilirseniz zafer sizindir. Hani bir laf vardır, 'Dönerse senindir, dönmezse hiç senin olmamıştır zaten' derler ya... O takdirde, bütün yaşanmışlıkları geride bırakıp yoluna devam edersin."

Yaz sonunda kısacık bir mektup geldi Erkan'dan. (O zamanlar cep telefonu yok ya...)

"Seni çok özledim. Unutamadım. Dönüyorum..."

O mektubu hep yanımda taşıdım. Buruş buruş yapmıştım her satırını öpmekten. Hâlâ da durur o mektup...

Ankara'dan döndü Erkan. Kırğındım ona. Ama üstüne gidip daha fazla bunaltmanın âlemi yoktu. Öyle ya da böyle, bana dönmüştü işte.

Beni üzmemek için ailesiyle arasında geçen olayları anlatmadı. Tek şey söyledi:

“Biz seninle evleneceğiz Efsunum! Gerisini boş ver...”

Üniversite yılları

Erkan, Edebiyat Fakültesi Makine Mühendisliği'nde, bense Edebiyat Bölümü'nde okuyorduk. Bir yandan da yetersiz gördüğümüz İngilizcemizi ilerletmek için İzmir Amerikan Kültür Derneği'ne gidiyorduk.

Astrolojiyle tanıştım o yıllarda. İngilizce hocamın kocası, NATO'da çalışan Amerikalı bir astronottu. Benim ilgimi fark edince, karı koca astroloji dersleri verdiler bana. Ve ben farkında olmadan, o âlemin içinde buluverdim kendimi.

Bu tür konulara özel bir merakım vardı zaten. Daha beş-altı yaşındayken, arkadaşlarım artist resimleri biriktirirken, ben gazetelerin astroloji köşelerini keser, biriktirirdim. Önceleri teyzeme okuturdum, okumayı bıraktıktan sonra da kendim okumaya başladım.

Bir şeyleri biriktirmek eski huyumdu. Gene o yaşlarda eczane reçetelerini biriktirir, saklardım. Annem hastalanırsa, eczaneye götürüp, "Hangi ilaç anneme iyi gelir?" diye sormak için...

Dışardan bakıldığında, her şey yoluna girmiş gibiydi. Ailelerimiz, gönülsüzce de olsa, Erkan'la olan beraberliğimizi kabullenmiş görünüyordu. Annemin pek umurunda değildi zaten. Zaman içinde hevesimizi alıp ko-

puş noktasına gelebileceğimizi umuyor ve her fırsatta bu görüşünü dile getiriyordu.

Erkan'ın ailesi güçlü ve kuralları olan, geleneksel değerlerine sahip bir aileydi. Anne Arnavut göçmeni, dede Şam'da doğmuş bir Osmanlı zabiti. Dört kardeşti Erkanlar. İki kız, iki erkek.

Pek sık olmasa da görüşüyorduk hepsiyle. Ama kaynanam bir türlü ısınmamıştı bana. Nedeni annemdi. Onun fütursuzluğu, rahatlığı... Hiç gidip gelmezlerdi birbirlerine.

Kabul etmeliyim ki, ailelerimiz arasında derin bir uçurum vardı. Bu derin uçurumu nasıl kapatacak, nasıl bir araya gelip bir yuva kuracaktık; Erkan da ben de bu dokuz bilinmeyenli denklemin içinden nasıl sıyrılacağımızı çözemiyorduk bir türlü.

Evlilik kararı

Erkan'ın ablası Esra olmasa, beraberliğimizi mutlu sona taşımamız mümkün olamayacaktı belki de. Emniyette üst düzey yöneticiydi abla. Ve aile içindeki denge unsuruydu.

Erkan'la ikimiz son sınıfta, mezun olmaya hazırlanırken, "Bu işi sonlandıralım artık. Bizim ailemizde bu kadar uzun soluklu maceralara yer yoktur!" dedi Esra abla.

Bunun üzerine evde kıyametlerin koptuğunu, kaynanamın Esra ablayla küsme noktasına geldiğini, Erkan'dan öğrendim.

Neyse ki aile içindeki tek destekçim müstakbel görüncem değildi; kayınpederim de tüm varlığıyla bizden yanaydı ve "Dünya iyisi" denen cinsten harika bir insandı. Yanı sıra, oğluyla aramızdaki sevginin derinliğini kavrayan, belki de tek kişiydi.

Uzun uzun sohbet ediyorduk onunla. Gençliğinde çok çapkınmış. Yıllar önceki çapkınlık maceralarını anlatırdı bana. Biliyordum, gerilerde kalmış yaşanmışlıkları benimle paylaşmak değildi amacı. Karısının olumsuz davranışlarını dengelemek ve beni az da olsa rahatlatmak istiyordu kendince.

"Kayıinvaliden zor, ama özde iyi bir insandır" diye avutmaya çalışıyordu beni.

Kaynanamsa, “Şımartacaksın kızı!” diye çıkışlıyordu kocasına.

“O, şıarmayacak kadar asil bir kız!” diye susturuyordu onu kayınpederim.

Çocukluk ve ilkgençlik çağlarımda en büyük sevgi kaynağım anneannem ve teyzem olmuştu. Sonrasında da kayınpederim ve Erkan. Beni besleyen ve ayakta tutan, onların sıcacık sevgileriydi. Annemle aramızdaki duyguların niteliğini ve niceliğini ise, onca yılın ve yaşanmışlığın ardından, bugün bile hâlâ çözemiyorum...

Evlenme kararı aldığımız halde, bizi ayırmak için elinden geleni yapıyordu kaynanam. Ziyaretine gittiğimde, evde olduğu halde kapıyı açmıyor; kapıyı bir başkası açmışsa, bu kez de yanıma gelmiyordu.

Mutsuzdu. Dört çocuk doğurmuştu. 110 kiloydu. Tansiyon, şeker, kolesterol... Beden sağlığı da, ruh sağlığı da yerinde değildi. Ben onu hoş görüyordum, anlıyordum. Ama o, beni hiç mi hiç anlamadı...

Kürek mahkûmu

Dikiş dikmeyi seviyordum. Daha beş yaşımdayken bebeklerime elbise dikerdim. Usta terziler bile şaşar kalırdı. Kol ve yaka takar, şipşirin fiyonklarla süslerdim bebeğimin elbiselerini.

Yetişkinliğimde de sürdürdüm bu işi. Konfeksiyon yoktu o yıllarda, genç kızlar okumuş olsa da, dikiş dikmesini bilmeliydi. Kendi elbiselerimle başladım işe. Dikiş makinem yoktu, elde dikerdim hepsini.

Nişanlıyken, Şeker Bayramı öncesi, kaynanama ve görümceme de elbiseler diktim. Ama bana karşı öylesine tepkiliydi ki kaynanam, yaptı gene yapacağını.

Annesinden kalma bir dikiş makinesi vardı, koydu önüme. Çalışmaya başladım, kaynanama ve görümçeme birbirinden sık kıyafetler hazırladım.

Sıra bana gelince, “Makinenin iğnesi kırıldı” dediler. Elde diktim kendiminkileri. Önemli değildi, ama gücüm gitmişti.

Kürek mahkûmu gibi hissediyordum kendimi. Bir tarafta annem, diğer tarafta kaynanam ve görümcem... Mahkûmiyetimin bitmesini, bana biçilen cezanın dolmasını bekler gibi sabırla, hepsine ayrı ayrı hizmet ediyordum.

Neyse ki anneannem vardı! Hiçbir şeyimi eksik koy-

muyordu. Teyzemle beraber hazırladılar çeyizimi; ne gerekirse fazlasıyla yaptılar.

O dönemi hatırladıkça gülmekten kendimi alamıyorum. İşin bir tarafından tutmak bir yana, anneannemle teyzemin benim için çırpınmalarını bile kıskanıyordu annem.

“Ne gerek var bu kadar şatafata?” dedi. “Gören de İngiliz kraliyet ailesine gelin hazırlıyorsunuz sanır.”

Anneannem, “Prenseslerden ne eksigi var bizim kızımızın? Koca evine boynu bükük mü yollayacağız yavrumuzu?” diyerek susturuverdi annemi.

Beni avutmak için de, “Senin soyun Çerkez, yavrum!” diyordu. “Çerkez kızları sabırlı olur. Aldırma sen bunlara...”

Gelinlik özlemi

Her genç kızın gönlünde yatan, düşlerini süsleyen, ilerleyen zaman içinde düğün fotoğraflarına baktığında gururla anımsayacağı bir gelinlik mutlaka vardır. Ama bana reva görülen, ağustos sıcağında, yakası boynuma dayanan kaput gibi kiralık bir gelinlik oldu.

“Yakası açık olursa, takı ister boynun. Takı töreni yapılmayacak nasılsa” diye kestirip attı kaynanam.

Aile içinde gerçekleşmesi düşünülen düğünümüz de, kaynanamın ayılıp bayılması üzerine gerçekleşemedi ne yazık ki. İncecik bir bilezik geçirdiler bileğime. Anneannemle teyzemden de birer tane... Takı törenim bundan ibaretti.

Hayallerimi süsleyen gelinliği içime gömdüm. Diğer hayallerimi gömdüğüm gibi... Lise yıllarında defterlerimize gelinlik modelleri çizerdik hep. Defterlerimin arasında kaldı hepsi. Ömrüm boyunca gelinlik modellerine baktım. Her seferinde içim sızladı. “Dünyaya bir kez daha gelsem, kendi gelinliğimi kendim seçecem” diye çocuksu bir takıntı kaldı içimde.

Her şeye rağmen mutluydum. Annem de nikâh töreninde çok, ama çok güzeldi. O gün için özel olarak diktiği zümrüt yeşili tuvaletinin içinde, moda dergilerinden fırlamış mankenlere açık ara fark atıyordu.

Davetliler anneme ilgi gösterip iltifat yağdırdığında deliye dönüyordu kaynanam. Çekilen bütün fotoğraflarda asık suratlı bir oğlan anası ve cıvıl cıvıl gülümseyen, gülümsedikçe yüzünde güller açan bir kız anası!

Annemi kendime yakın hissettiğim nadir zamanlardandı...

Aynı yıl görümcem de evlendi. Gelinlik modellerinden seçtiği harika bir gelinlik diktirdiler ona. Ve Akdeniz sahillerinde iki haftalık bir balayı yaptılar. Bize o hak da tanınmamıştı.

Umursadığımı yoktu. Erkan'ı çok ama çok seviyordum çünkü. Onunla olmak yeter de artardı bana...

Kısır gelin

Kaynanama kalsa, evlerinin yüklük olarak kullandıklarını en küçük odasını verecekti bize. İtiraz hakkımız yoktu. Neyse ki kayınpederim araya girmekte gecikmedi.

“Ev, ev üstüne olmaz!” dedi. “Evlerini, yollarını bilsin çocuklar.”

Alsancak’ın ara sokaklarından birinde, nohut oda bıkla sofa misali, iki oda bir salon, küçücük bir ev tuttuk Erkan’la. Masallara konu olmuş evlerdeki gibi pembe panjurları yoktu gerçi, ama bizimdi. Ve gözümüzde, en şatafatlı saraylardan katbekat güzeldi yuvamız. Hiçbir şey mutluluğumuza gölge düşüremezdi.

Ne var ki, evlendikten üç ay sonra, “kısır gelin” muamelesi görmeye başladım. Yedi düvele “Gelinim kısır!” diye olmayacak haberler yayıyordu kaynanam.

Çok zayıftım, 36 bedendim.

“Bu cılız bedenle mi çocuk doğuracaksın? Pöh! Güleyim bari...” diye alay ediyordu benimle kaynanam. “Oğlumu köroca bırakacağını düşünüyorsan aldanıyorsun!” diyordu. “Ama ben bilirim yapacağımı. Bir yıl içinde doğurdun, doğurdun... Yoksa doğuracak birini buluruz elbet.”

Alt kattaki komşum sabah kahvesine geldi bir gün.

Havadan sudan kısa bir sohbetin ardından ağzındaki baklayı çıkardı:

“Kaynanan kısır olduğunu söyledi. Benim yeğenimin de çocuğu olmuyordu. Tedavi gördü, iki tane bebesi var şimdi. Tanıdığım çok iyi bir doktor var. İstersen seninle gelebilirim.”

“Kısır falan değilim!” dedim isyan edercesine. “Biz istemiyoruz. Daha erken...”

Dedikoduları duymazdan geliyordum, ama yavaş yavaş endişeye kapılıyordum ben de. “Ya gerçekten kısır sam!” diye kâbuslar görmeye başlamışken, hamile kalıvermişim. Sevinçten havalara uçtu Erkan.

“Ayağının uğuruyla gelecek bu bebek” dedi. “Eskisinden de sıkı kenetleyecek bizi birbirimize.”

Bense, garip bir duygu karmaşası içindeydim. Hamilelik müjdesiyle beraber, amansız bir anafurun ortasında bulmuştum kendimi. Ne kadar bekliyor ve istiyor olsak da, hazırlıksız yakalandığımızı düşünüyordum.

Tam anlamıyla düzenimizi kuramamıştık henüz. Hem çimento fabrikasında mühendis olarak çalışan, hem de geceleri müzikle, cazla boğuşarak nafakamızı çıkarmak için cansiperane çalışan bir koca... Haftanın beş günü komşularını bende, benim evimde ağırlayan zorlu bir kaynana. Ve devamlı hizmet etmeye şartlandırılmış bir ben!

Ne kendi evimin kadını, ne de kocamın ailesine ait bir fert olduğumu hissediyordum. Kalabalıklar ortasında yapayalnız yaşayan, kim olduğunu çözememiş bir garibandan farkım yoktu.

İş arama aşamasındayken, hamile olduğumu öğrenince çalışmaktan vazgeçmemin de bu karamsar tablodaki rolü büyüktü tabii. Gitgide karnı büyüyen, kısa

bir süre sonra karnı burnunda olacak çömez bir elemanı kim almak isterdi ki?

Yalnızca iş konusu değildi beni huzursuz eden. “Anne olmak istemiyorum!” diye Erkan’a sezdirmeden için için ağlıyordum. Kız doğurursam benim yaşadıklarımı o da yaşar diye... Bir başka kız, benim yaşadıklarımı, benim çektiklerimi yaşamasın diye.

Neyse ki, gönlüme göre verdi Allah: Erkek bebek annesi olmuştum! Yıllar yılı süren destansı aşkımızın ödülü, kucığımdaydı artık...

Bebegin adı ne olacak?

Doğumun ardından da, yığınla sorun çıkardı kaynanam. Öncelikle, hastaneden çıkınca bebekle beraber onda kalmamı istedi. Anneme meydan okuyarak, "Torunum önce benim evime gelecek" mesajı veriyordu kendince.

Bana kalsa, bebeğimi kucaklayıp kendi evime gitmeyi tercih ederdim, ama tatsızlık olmasın diye karşı çıkmadım. Keşke yüzümü kızartıp tavrımı koysaymışım...

4 kilo 250 gramlık tosuncuk bir bebek ve normal ama dikişli bir doğum... Böyle ağır bir doğumun ardından, loğusaya iş yaptırılır mı hiç? Yaptırılıyormuş meğer!

Hastaneden isteği üzerine, kendi evime değil, onun evine geldiğimin ertesi sabahı, bir sepet dolusu ütülenecek çamaşırı, "Loğusalar hareketsiz kalmamalı!" diyerek önüme koydu kaynanam. Sancılar içinde, iki büküm ütüledim hepsini.

Bebeğe konulacak isim gündeme geldiğinde de yıllar önce vefat etmiş dedesinin adı üzerinde ısrar etti kaynanam.

"Torunumun adı Feyzullah olacak!" dedi. "Toprağı bol olsun dedemin. Onun da ruhunu şad ederiz bu sayede."

Kayınpederim araya girdi hemen.

"Bırak, ona da çocuklar karar versin! Kendi evlatla-

rını istedikleri isimle çağırmak onların hakkı” diye susturdu karısını.

Beni asıl şaşırtan Erkan oldu.

“O hak benim değil, bebeğimizi dokuz ay karnında taşıyan, kanını canını ona adayan anasına, Efsun’a aittir” dedi. “Hangi ismi isterse koyabilir.”

Bakışlarımla kucaklayıp öptüm onu. Ve oğluma *Ege* adını verdim. Her *Ege* deyişte, aşkımıza mekân olan İzmir’imizi de anmış olmak için...

Gariptir, Ege’nin doğumuyla beraber annemin bana olan evlat muhabbeti de zirveye ulaşmıştı. Hastaneden çıkıp bebeğimle beraber kaynanamın evine yerleştiğimiz gün, yüzünde gülücüklerin bini bir para, eli kolu dolu, ziyaretimize geldi. Gelinliği çağrıştıran süslü püslü bir loğusa geceliği getirmişti bana. Hemen giymeye niyetlendim. Ancak kaynanamın sansürüne takıldık. Geceliği bir kenara fırlattı kaynanam.

“Ayıp, ayıp!” diye gürledi, “Loğusa kısmının böyle açık saçık gecelik giydiği nerede görülmüş? Tövbe tövbe...”

Poplin, robalı bir gecelik giydirdi bana. Loğusalara takılması âdet olan kırmızı kurdeleye de, “Gâvur icadı bunlar!” diyerek karşı çıktı.

“Bunca yıllık geleneklerimize, göreneklerimize nasıl gâvur icadı dersin?” diye şiddetle karşı çıktı annem.

Kavga kıyamet, birbirlerine girip küstüler.

Annem öncelikle üstümdekileri çıkarıp kendi getirdiği geceliği giydirdi bana. Sonra da kaynanamı yok sayıp işe girişti. Kendi evindeymiş gibi teklifsizce, temizlik kovaasına deterjanlı su doldurup yerleri paspasladı. Ardından, biraz önceki tartışmalar hiç yaşanmamış gibi, tüm şirinliğini takınıp kaynanamın yanına sokuldu.

“Nevin Hanım” dedi, “evi toparlayalım, gelen kıldon olur. Loğusa şerbeti kaynatalım. Bu arada, Efsun'un geceliğini de değıştirdim. Sence de böylesi daha iyi olmadı mı?”

Neredeyse ilk kez annelik yapmıştı, ilk kez arka çıkmıştı bana. Benim yerime o konuşmuş, benim dillendiremediklerimi fütursuzca söylemişti. Mutluluğu çağırıştıran sıcacık bir sevinç dalgası sardı yüreğimi. Annemle daha ılımlı bir dönemin eşğinde olduğumu hissedebiliyordum...

İkinci bebek

Boş durmak bana göre değildi. Oğlum da biraz ele gelince bir dershanede geçici edebiyat öğretmenliği yapmaya başladım. Ege'yi teyzeme, bazen de anneme bırakıyordum. Annemle aramızda esen meltem rüzgârları, o günlerin en büyük kazanımlarıydı benim için.

Ne var ki kaynanam, çalışmama karşı çıkmakta gecikmedi.

“Bizde gelin çalışmaz!” dedi. “Kıçını kır otur, çocuğuna bak.”

Aldırmadım. Köşe minderi gibi evde oturacağıma, sevdiğim bir işi yapmanın, insanlara yararlı olmanın keyfini çıkarıyordum. Erkan da gereken desteği fazlasıyla veriyordu. Akşamları beraberce mutfığa girip, güle söyleye yemeğimizi hazırlıyorduk. Çalışan bir anne olarak iki misli çaba sarf etmem gerekiyordu gerçi, ama bir işe yarıyor olmanın mutluluğu zahmetime değiyordu.

Ne var ki uzun sürmedi bu çabam. Ege dört yaşındayken ikinci kez hamile kalmıştım. Hamileliğimin son günlerine kadar sürdürdüm çalışmamı. Ama sonunda pos etmek zorunda kaldım.

Hayır, asla vazgeçmemiştim çalışmaktan. Yalnızca kına bir araydı benimkisi...

İkinci çocuğumun da erkek olması için dualar ediyor-

dum. Kız çocuğu doğurmak acı verecekti bana, ömür boyunca çektiğim acıları bir kez daha yaşatacaktı.

Bir gece sabaha karşı sancım tuttu. Zor yetiştik hastaneye. Kolay oluyordu doğumlarım.

“Yıldırım doğum!” diyordu doktorlar.

Üç saat sürdü sürmedi, ikinci oğlumu kucağıma aldım. Efe dedik ona da. Ege’yle aralarında yaklaşık beş yaş vardı.

Bu kez gene hiç yoktan kavga çıkarmayı becerdi kaynanam. Neymiş efendim, doğum sancım tuttuğunda neden onu da alıp hastaneye götürmemişiz? Uzun süre bebeği görmeye gelmedi.

Üç ay sonra geldiğinde, “Hastanede karışmış bu!” dedi. “Bizimkilere benzemiyor.”

Ama büyüdükçe tıpatıp babasına benzedi oğlum...

Bu kez de iki çocukla kaynanamın evine taşınıyorduk. Yanımda mama, yemek götürüyordum giderken. Kendi kızının çocuklarına yemekler hazırlarken, bizimkilere bir tas çorba bile pişirmiyordu kaynanam.

“Boş ver annemi” diyordu Erkan, “babamın hatırına say. O olmasa adımıımı atmam o eve.”

Zaman zaman annesiyle çatışmaktan da kendini alamıyordu.

“Kafayı yedin gene anacığım” diyordu bunaldıkça. “İstemiyorsan gelip seni sıkboğaz etmeyiz.”

Bir kulağından girip diğerinden çıkıyordu kaynanamın. Bildiğini okumaktan asla vazgeçmiyordu.

Çalışma zamanıdır artık

Çocuklar kendilerine yetecek yetkinliğe kavuşmuşlardı artık. Benim için de dışarı açılmanın zamanı gelmişti. Büyük bir özlem ve susamışlıkla iş aramaya başladım. Hiç zorlanmadım bu konuda.

Uzunca bir süre kızağa çekilmenin acısını çıkarırcasına, bir değil, birkaç işi birden yapmaya başlamıştım. İzmir'de çok okunan bir gazetede röportajlar, yanı sıra yerel televizyonlarda kadın programları, radyolarda söyleşiler...

Çok güzel yıllardı onlar... Koskoca bir ömrün içine serptirilmiş mutluluk damlaları olduğunu çok sonra anlayacaktım.

Her şey yoluna girmiş gibiydi. Anneme yakın, yeni bir eve taşınmıştık. Komşuculuk oynuyorduk onunla sanki. İyi bir ana-kız olamasak da iyi anlaşılan birer komşu olmuştuk. Sık sık yemeğe gelir, ben isteyken çocuklarla otururdu. Ama ne acıdır ki, parayla bakardı torunlarına. Neyse, o kadarına da razıydım ben.

Önemsemiyordum artık. Annemin, ikinci kocasından, kaptandan olan kızı ve oğluyla daha çok vakit geçirmeni de umursamıyordum. Aşırı düşküncü annem oğluna. Çünkü oğlan, kaptanın kopyasıydı. Ve sanırım an-

nem kaptanı hiç ama hiç unutamamıştı. Terk eden kendisi olmadığından belki.

Çocuklar aracılığıyla onun hakkındaki gelişmeleri izleyebiliyordu annem. Annemden önceki ilk evliğinden üç oğlu; annemden bir kızı, bir oğlu vardı kaptanın. Annemden ayrıldıktan sonra Hamburg'da evlendiği fabrika işçisi kadından da iki oğlu, iki kızı olmuştu. Toplam dokuz çocuk! "Hay maşallah!" demekten kendini alamıyor insan.

Evet, kaptandan olan ve birebir babasına benzeyen oğlan annemin baş tacıydı. Oysa aynı oğlan ne işler açtı ailenin başına! Anneannemin bütün parasını, Rodos'ta kalmış malını mülkünü yedi, bitirdi. Haytalık, gece hayatı... Açtığı her işi batırdı. Ama ne gam! Ne yaparsa yapsın, annemin kıymetlisiydi o...

İkinci bölüm

Astroloji ve ben...

Kendimi bildim bileli, geleceğe dair her şey, hep ilgimi çekmiştir. Henüz dört-beş yaşlarındayken, sabah kahvesine gelen komşularımıza kahve falı bakardım. Benim masal tadındaki yorumlarımı pek severdi komşular.

Bir varmış, bir yokmuş.

Fincanın içinde,

Kanatları rengârenk bir kuş varmış.

Kuşun gagasında bir zarf

İçinde bir mektup varmış.

O mektubu alınca çok ama çok sevineceksiniz...

Ne var ki, komşularımızın bana gösterdiği ilgi, annemin pek hoşuna gitmezdi.

“Cadısın sen!” diyordu bana. “Küçük cadı! Bir süpür-gen eksik...”

Ama söylediklerim doğru çıktıkça, farklı bir gözle bakmaya başlamıştı bana. Kahvesini içtikten sonra fincanını kapatıyor, “Ne ise halim, o çıksın falim! Hadi bak bakalım, şöyle doğru dürüst, yeni bir kısmet var mı bana?” diyordu.

O yaşımda bile onu nasıl memnun edeceğimi çok iyi biliyordum. Fincanı açıp, “At çıkmış sana anneciğim”

diye başlıyor, “atın üstünde de yakışıklı mı yakışıklı bir adam var. Çok seveceksin onu...” diye yüreğine dokunuyordum kendimce.

İşıldayıveriyordu gözleri. Ödül olarak birkaç tane bonbon şekeri sıkıştırıveriyordu avucuma.

Ancak astrolojinin, kahve fallarıyla ve hiçbir dayanağı olmayan kişisel öngörülerle uzaktan yakından hiçbir ilgisi yok. Bu gerçekliği anlamam için uzunca bir süre geçti aradan. Ve ben üniversite öğrencisiyken, İzmir Amerikan Kültür Merkezi’nde İngilizcemi ilerletmeye çabalarken tanıştım gerçek astrolojiyle.

İngilizce dersimize giren Amerikalı hocamızın kocası, eski bir astronottu. Benim ilgimi fark edince, karı koca özel ders verdiler bana. Ve yaşamımın geri kalanında bana eşlik eden astrolojiyle dostluğumuz başlamış oldu.

İnsanoğlunun yazılı tarihinin başından beri var olan astroloji, bilimlerin en eskisi. Oxford sözlüğünde, “Gök- sel cisimlerin hareketi ile göreceli pozisyonları ve bunların insan hayatı üzerinde varsayılan etkilerinin incelenmesi” olarak tanımlanıyor. Amerika ve Avrupa’da birçok astroloji okulu ya da akademisi var.

Horoskop dedikleri ne ola ki?

Bir gün komşularımdan biri astrolojinin ne olduğunu bilmediğini söyledi ve kendisini bu konularda biraz istedi. “Horoskop diye bir şey varmış, o nedir?” diye sordu. Ben de anlattım.

“Horoskop, astrolojik amaçla hesaplanıp çizilen gök haritasıdır. Horoskop çıkarmak için kişinin doğum yılı, doğduğu ay, ayın kaçında, saat kaçta ve nerede doğduğu gibi bilgiler gerekir. Doğum yeri önemlidir. Çünkü horoskop, dünya üzerinde, doğumun olduğu noktasındaki görüş açısına göre çizilen bir gök haritasıdır ve kişiye özeldir. Aksi halde, aynı zaman diliminde ve aynı coğrafyada doğan insanların aynı kaderi ve aynı kişisel özellikleri taşıması gerekirdi.

Astroloji, Güneş Sistemi’ndeki gezegenlerin, uydumuz olan Ay’ın, Güneş’in çevresindeki takımyıldızların (ki onlara *burç* diyoruz biz) kendi içlerindeki hareketlerini ve birbirleriyle olan ilişkilerini inceleyen bir sistem. Matematikten; cebir, geometri ve astronomiden yola çıkan astroloji kesinlikle fal değil, gerçek bir bilimdir.

‘Yeni yıl size neler getiriyor?’, ‘Sağlık durumunuz nasıl olacak?’, ‘Aşk hayatınız nasıl ilerleyecek?’, ‘Kariyer planınız yolunda gidecek mi?’ başlıkları altında, hiçbir inceleme ve çalışma yapmadan, gazete ve dergi köşele-

rinde yayımlanmış pek çok hayal ürünü yorum var. Ne yazık ki bu yüzden bizleri de aynı kefeye koyup 'falci' gözüyle değerlendirebiliyor insanlar.

Ben, bu işe çok emek verdiğimi söyleyebilirim. Otuz yılı aşkın bir süredir astroloji yazıları yazıyor, seminerlere katılıyor ve konferanslar veriyorum. Pek çok gazete ve dergide astroloji yorumları yaptım. Astrolojiyle ilgili beş kitabım var.

Yeri gelmişken, gökyüzünde en şirin haliyle bizlere gülümseyen sevimli Aydedemiz'in marifetlerini paylaşayım: Ay'ın gelgit etkisi dünyadaki katı, sıvı, gaz; her şeye etki etmekte ve karalar bile ayın çekim gücünden payını almakta. Dolunay'ın ardından oluşan fay kırıkları ve depremler, bu gerçekliğin açık bir kanıtı.

Ancak asıl çekim gücünü denizler ve okyanuslar üzerinde gösteriyor dolunay ve tüm sıvıları etkiliyor. Eh, insan vücudunun en az yarısı su olduğuna göre... Böyle bir çekimden etkilenmemek mümkün mü?

Emniyet mensupları ve hastanelerin acil servis personeli, dolunay zamanında işlenen suçların, intiharların, trafik kazalarının çoğaldığını, sara nöbetlerinin sıklaştığını ifade ediyorlar.

Bazı bilimsel kaynaklar kabul etmese de, durum ortada. Dolunay zamanı vücuttaki bütün sıvılar, az ya da çok, yukarı çekiliyor. Beynin içi de sıvı. Beyinde oluşan baskı ruhsal durumu etkiliyor. Kurt adam dediğimiz tipler bu dönemde kurtlaşıyor.

Bu arada, çok farklı bir saptama da var: Dolunay aşkları çok tutkulu oluyormuş. Yanı sıra sanatçılar; ressam, şair ve yazarlar en gözde eserlerini bu dönemde veriyorlarmış.

İnanan da var, inanmayan da. Dili olan konuşuyor! Ama söyleyene değil, yaşayana bakacaksın... Ben de birinci ağızdan dinlediğim, daha doğrusu hem dinlediğim, hem de okuduğum hikâyeyi paylaşayım.

Hikâyemizin kahramanı arkadaşımın kocası. Uzun yıllara dayanan, mutlu bir evlilikleri var. Koca, kendi halinde, halim selim bir adam,. Ama her dolunayda canavarlaşıyor! Arkadaşım yazar. Başından geçenleri mi-zah öyküleri kitabında anlatmış. Keyifle okudum. İşte o öykü...

Kocamın dolunay hali

Genellikle kadınlar ay hali dönemlerinde, az ya da çok gerilim yaşarlar ya... Fiziksel ve ruhsal sıkıntılar, mutsuzluk, karamsarlık, bezginlik, duygusal çöküntü, hatta öfke patlamasıyla arzı endam eden küçük çaplı kişilik değişimi...

Olup bitenin farkında bile olmayan, gözünün önünde cereyan eden bu değişimi, "Karımın huysuzluğu tuttu gene" diye geçiştiren anlayışı kıt kocaları devre dışı bırakırsak, uygar ve anlayışlı kocalara çok iş düşer bu kritik dönemlerde.

Benim böyle, 'anlayış görmek' gibi bir lüksüm olmadı hiç. Kocamın *dolunay hali*, benim *ay hali*'me baskın çıktığından, uslu bir kedi gibi bir köşeye sinip, kocamın krizinin yatışmasını beklemekle geçti ömrüm.

Kadın kısmı hamile kalır, dokuz ay tatil yapar (oğlumun sayesinde böyle keyifli bir tatili ben de yaşadım), menopoza girer, hepten kapatır sayfayı. (Bu gidişle kocamın, bana ağız tadıyla bir menopoz yaşatacağını hiç sanmıyorum.) Dolunayın hiddeti ve şiddeti ise ömür boyu sürüyor maalesef.

Hayır, kocamın kulakları sivrilip yüzündeki, ellerinin üzerindeki kıllar, tüyler uzamıyor; görünüm olarak ayın diğer günlerinde neyse o. Şeklen *kurt adam*'a dönüşmüyor yani. (Ya bir gün dönüşürse diye kaygı-

lanmıyor da değilim!) Ama huyu suyu, davranışları öylesine farklılaşıyor ki, tanıyabilene aşk olsun!

Selim'in tam bir 'dolunay canavarı' olduğunu öğrenmem, nişanlılık dönemimize rastlıyor...

Adı gibi halim selim, akıllı uslu bir adamdı Selim. İlk tanıştığımız günlerde, normal bir insanı çileden çıkaracak en çapraşık durumlarda bile, sinirlerini aldrımış gibi tepkisiz kalmasına şaşardım. Ama bir keresinde, hem de ortam fol yok, yumurta yok sakinliğindeyken öyle bir şey yaptı ki, resmen dumura uğradım.

Çiçeği burnunda nişanlıyız... Selim'in annesi çaya çağırmış bizi. Kekler, pastalar, çörekler, börekler... Keyifli bir sohbet. Her şey yolunda anlayacağınız.

Vedalaşıp çıkıyoruz. Eve bırakacak beni Selim.

Biraz gergin görünüyor. Kazasız belasız atlatılmış bir kaynana-gelin buluşmasının geride bıraktığı ayak izleri diye düşünürken... İki adım arkamızdan gelen apartman görevlisinin bizi sollayıp öne geçmesiyle kararıveriyor Selim'in suratı. Geri geri gidip hız alarak, iki yumruğunu birden var gücüyle giriş kapısının camına geçiriyor. Yüzünde o güne kadar görmediğim bir dehşet ifadesi, yerde cam kırıkları, elleri kan içinde...

Gerisingeriye eve dönüyoruz.

"Ah oğlum, ah! Ne oldu gene?" diyerek açıyor kapıyı Nermin Hanım.

Selim'i en iyi tanıyan insan, annesi ve benim müstakbel kaynanam... Hiç de şaşırmışa benzemiyor!

Konuşacak halde değil Selim. Hâlâ gergin. Gıcırdatıldığı dişlerinin sesini ta karşıdan duyabiliyorum. Onun suskunluğu, konuşmaya mecbur kılıyor beni.

'Ne olduğunu anlayamadım' diyorum. 'Çıldırırverdi birden. Kapıcıya mı bozuldu ne?'

Hayret, zerrece tepki vermiyor benim kaynana. Selim'i koltuğa oturtuyor, oksijenli suyla kana bulanmış parmaklarını siliyor, tentürdiyot sürüyor.

Sol eli iyi görünüyor, ama sağ eli haşat. Okşaya seve hargı beziyle sarıyor Nermin Hanım, itinayla bantlıyor.

'Geçti' diyor. 'Geçti oğlum...'

Geçen ne, neler oluyor? Aklımı oynatacağım.

Elimden tutup pencereye doğru sürüklüyor beni Nermin Hanım. Perdeyi aralayıp, 'Bak' diyor.

Neye bakacağım? Kararan hava, gitgide tenhalaşan nokaklar...

'Gökyüzüne bak' diyor Nermin Hanım. 'Ay'a! Dolunay...'

Yeni kalaylanmış parlak bir tepsi gibi gök kubbede asılı duran Ay'a, ilk kez görüyormuş gibi bakakalıyorum.

'Olanların bütün sorumlusu o!' diyor Nermin Hanım 'Oğlumun aklını başından alan, onu zıvanadan çıkaran, işte bu dolunay.'

Anlatıyor...

'Dünyanın en sakin, en uysal adamıdır benim oğlum. Ama dolunay zamanlarında o gidiyor, yerine bambaşka biri geliyor sanki. Huyu değişiyor garibimin. Elinde değil.'

Bin bir düşünce üşüşüyor kafama. Arızalı bir adamla mı nişanlıyım ben? Kocam olacak adam defolu mu çıktı?

Bendeki ruh halini kavramış gibi, 'Gözün korkmasın kızım' diye devam ediyor. 'Ama dolunayı da küçümsemeye kalkma. Ay nasıl o koskoca okyanuslarda gelgitlerle neden oluyorsa, yüzde 70'i su olan insan bedeninde de benzer gelgit dalgaları oluşturuyor. Dünya kadar kitap okudum bu konuda, doktorlara danıştım. Ay'ın tıkanma dolduğu günlerde vücuttaki su dengesi bozuluyor,

beynin düzenli işleyişi aksıyor, kalp atışı hızlanıyormuş. Herkesi değilse de, bazılarını çok fazla etkiliyor Ay'daki değişimler. Bizim Selim de onlardan biri işte...'

Vay be... Piyango bize vurdu!

Nermin Hanım, bilimsel açıklamalarının ardından, dolunay zamanında cinayetlerin, intiharların, suç oranlarının belirgin derecede arttığını bilirkişi diliyle sayıp dökmeye girişince, oturduğum yerden fırlayıp kalkıyorum. Panik halindeyim.

'Çaresi yok mu bu illetin?' diye haykırıyorum.

Anlayışla gülümsüyor Nermin Hanım.

'İlet demesek? Ay'ın yalnızca birkaç gününde bunalımlı bir tablo çizen herkesi illetli olarak nitelemek ne derece doğru? Ha... Ben böyle biriyle asla beraber olamam dersen, sen bilirsin. Ama çevrendeki, ayın tümünü hiddetle şiddetle, vurup kırarak geçiren insanları düşün... Selim'in kısa süreli saldırganlığı ve hezeyanı, onlarınkinin yanında masum kalmıyor mu?'

Doğru söylüyor galiba. Vara yoğa huysuzlanan ne nemrut kocalar var etrafımızda. Gelsin dayaklar, gitsin kadın cinayetleri!

Ufak çaplı bir sinir krizi geçirdi diye nişanı atacak halim yok ya... Allah'ın gücüne gider ayol. Öyle ceberut bir koca çıkarır ki karşıma, her günümü dolunaya çevirir.

Selim'in, koltuğun kenarına yasladığı sargılı elleriyle, hiç lafa karışmadan, suçlu küçük bir çocuk gibi bizi dinlemesi içime dokunuyor. Ağzını açıp tek söz etmiyor, ama 'Beni bu halimle kabul eder misin?' diyor sanki gözleri.

Kısa süren bocalamama kılıf arar gibi, 'İlk kez şahit oldum, şaşkınlığım ondan' diyorum kaynanama. 'Böyle durumlarda ne yapmam gerekir? Bir bilsem...'

‘Hah şöyle, yola gel bakalım’ bakışı var Nermin Hanım’ın gözlerinde.

‘İşin başı anlayış’ diyor. ‘Baktın ki Ay, imanına kadar dolmuş, dolunay evresinde; senden kaynaklanacak bir tersliğe neden olmamak için alttan alacaksın. Paniğe kapılmak yok! Biraz şefkat, biraz ilgi, biraz hoşgörü... Yeter de artar bile. Ha... Başın sıkışırsa, ben buradayım!

Tabii ya... Nişanlımı seviyorum, ama kabul etmeliyim ki, gerçek bir *üretim hatası* söz konusu.

Üretimi gerçekleştiren kim? Kaynanam! Kullanma kılavuzunu da oğlunun yanında vermek, boynunun borcu...

Evliliğimizin altıncı yılı.

$6 \times 12 = 72$

‘Ah benim dolunay çılgını kocam!’ diye diye tamı tamına 72 dolunay yaşamışsınız.

Bu süre zarfında neler çektim ben, neler... En ufacık bir tartışma yaşamadığımız halde, üç beş parça eşyasını bavula koyup evi terk etmeye kalkmalar mı; iki gün sonra dönüp, ‘Seni çok seviyorum! Nasıl terk ederim Kerem’le seni? Nasıl yaşarım siz olmadan?’ diye omzumda ağlamalar mı, ‘Gözünün üstünde kaşın var!’ mınalı hiç yoktan kavga çıkarıp küsmeler mi...

Alıştım artık. Gecenin bir yarısı, bakıyorum salona gitmiş oturuyor bizimki. Uyku bozukluğu! Sorumlusu, gökyüzünde tas gibi parlak suratıyla arzı endam eylemiş dolunay.

Şairin dediğine benzer tarzda, ‘Bu Ay’lı geceler deli ediyor beni/ Kimi etmiyor ki?/ Ay büyürken uyuyamıyorum/ Ay büyürken yaşayamıyorum!’ diyor beden diliyle kocam.

Keremimiz beş yaşında. O bile farkında babasının gelgitlerinin. Geçen gün, gökyüzünde dolmaya başlayan Ay'a bakarak, 'Babam gene deli mi olacak anne?' deyince, aldım Selim'i psikiyatra götürdüm. Muayyen günlerinde alması için yatıştırıcı bir ilaç verdi. Yararı oldu galiba.

Bu arada, boş tarafıma gelip de habersiz yakalanmamayım diye, yıllık dolunay takvimini çıkarıp duvara astım. Her ay, iki gün öncesinden ilaca başlıyor Selim. Mışıl mışıl maşallah...

Bu yılbaşı, aynı dertten yakınan kadın-erkek herkeşe ve onlardan çok daha fazla mağdur olan yakınlarına küçük bir armağanım oldu: Yeni yılın dolunay takvimini, ay ay, tarihleriyle, tutulmanın başlangıç saatleriyle beraber internetten bulup çıkardım ve en popüler sosyal sitede yayımladım. Helal-ü hoş olsun! Tepe tepe kullansınlar...

(Küçük bir tavsiye: Takvimdeki dolunay günlerinde çevrenizdeki insanları, çaktırmadan mercek altına alın. Bu sayede aslen melek ruhuna sahip, pek çok 'dolunay canavarı' keşfedeceksiniz.

Benden bu kadar. Sonraki yılların takvimini de kendiniz çıkarırsınız artık...)”

Üçüncü bölüm

Huzursuzluk

*Suç bende
Şikâyetim ne senden
Ne de senden gelenden
Her şey sütliman olur
Hoşnut olsam kendimden*

Hayatımın belki de en pürüzsüz, en güzel günleriydi. Yeni bir eve taşınmış, gönlümüzce döşemiştik yuvamızı. İşlerimiz yolundaydı. Benim televizyon ve radyo programlarım, Erkan'ın müzik çalışmaları...

Oğlanlardan yana da hiçbir tasamız yoktu. İkisi de derslerinde başarılı, akıllı uslu çocuklardı. Arkadaş ve dost çevremiz genişlemiş, grup halinde yemeklere gidiyor, keyifli zamanları paylaşıyorduk hep beraber.

Annemle aramızdaki, kendimi bildim bile var olan gerginlik de yerini arkadaşça bir paylaşıma bırakmıştı. Sık sık görüşüyor, bir bakıma eski günlerin acısını çıkarıyorduk. Anneannem ve teyzemin katılımıyla da, ömrümce özlediğim aile sıcaklığını yudum yudum içime çekiyordum.

Sihirli bir el değmişti sanki üzerimize. Kaynanam bile, eski hırçınlıklarından sıyrılmış, önceleri pek semtimize uğramazken, kocasını koluna takıp, "Çok özledim hepimizi!" diyerek sık sık kapımızı çalar olmuştu.

Evlilikler belli bir süreyi doldurduğunda aşkın köreldiği, yerini daha kalıcı duygulara bıraktığı şöyle-

nir ya... Bizde tam tersi bir durum geçerliydi. Her sabah başımın ucuna konmuş bir şiir ya da sevgi yüklü bir notla uyanıyordum.

O günkü notunda, "Hayatı güzel olduğu için değil, içinde sen olduğun için seviyorum!" diyordu Erkan.

Gözyaşlarına boğuluverdim nedense. Derin mi derin bir karadeliğin içine doğru çekiliyordum sanki.

Evet, her şey yolunda görünüyordu. Ama ben, nereden kaynaklandığını bir türlü çözemediğim, karamsar bir ruh hali içindeydim.

Madem beraberliğimizin en güzel, en sorunsuz, en keyifli dönemindeydik... İçimdeki, hiçbir anlam veremediğim bu garip huzursuzluk da neyin nesiydi?

Yine aylardan kasım

Erkan!

Ölümüne bir yıl kaldığı aklımızın köşesinden bile geçmiyor. Hâlâ âşığız birbirimize. El ele, göz göze... İnsanlar yeni evli sanıyor bizi.

“İkinci eşiniz mi?” diye soruyorlar.

“İkinci eşler daha kıymetli olur” derler ya... Bizim yıl-lanmış eşler olduğumuzu düşünemiyorlar bile.

İzmir... Sonbahar, ama havalar hâlâ sıcak.

Tual Grubunun, sözleri Koray Avcı'ya ait şarkısı dilimizde:

Yine aylardan kasım

Bir teselli ver

Kırılan gururuma

Bir tebessüm et

Unutursun zamanla

Yine dalmışım aynada

Yüzüm ağlar

Yine dalmışım

Elimde fotoğraflar

Yine aylardan kasım

Sanki sende kaldı bir yarım

Her nefesim her ânım

Sanadır canım

Şarkıdaki gibi, aylardan kasım. İzmirliiler, havalar iyiden iyiye soğuyuncaya kadar akşam yemeklerini balkonlarda ya da bahçede yerler.

Balkondayız biz de. Limonata gibi bir hava... Keyfimiz yerinde. Yemekleri, ben televizyon programındayken, Erkan pişirmiş: Köfte, makarna, cacık.

“Ellerine sağlık” dedim.

Duymadı sanki beni. Başını kaldırdı, uzun uzun baktı yüzüme. Hiçbir şeyi yok, hasta falan değil.

“Gideceğime üzölmüyorum da, seni yalnız bırakacağıma yanıyorum” dedi. “Ama söz, yukarılarda bir yerlerden de sana her konuda yardım etmeyi sürdüreceğim.”

Uzaklara daldı gözleri.

“Bu son kasımımız, tadını çıkar” dedi. “Ellili yaşlarımı göremeyeceğim ben. Şu kısıtlı zaman diliminde sıkıca sarıl bana, elinden geldiğince benim de tadımı çıkar. Bir sonraki sonbaharda bu balkonda olmayacağım. Senden bir şey istiyorum: Yazın çocukları al, Kuşadası’nda tatil yaptığımız o otele git. Anılarımızı tazele, yanında olduğumu hisset. Ben varmışım gibi...”

Güldüm.

“Saçmalıyorsun” dedim. “Okul yıllarına döndün gene. Olmayacak senaryolar yazıyorsun.”

“Ya muhterem” dedi. (Keyfi yerindeyken böyle hitap ederdi bana.) “Boş ver söylediklerimi. Akıllı kadınsın sen, güçlüsün, her türlü olumsuzlukla baş edebilirsin. Boşuna mı aldım seni ben? Anam boşuna mı o kadar uğraştı seninle? Benden çok farklısın sen! Ben akılcıyım, ama sen benden çok daha zekisin...”

Onunla son doğum günüm

Beraber kutlayacağımız son doğum günüm olduğunu, aklımın ucundan bile geçiremiyordum.

Radyoda çalışıyordum o gün. Mesai arkadaşlarım pasta hazırlamışlar. Erkan yanımda... Son derece keyifliyim.

Uzun, upuzun bakışlarını yüzüme dikti gene.

"Hep sonları yaşıyoruz artık" dedi. "Son doğum günün, son yılbaşıımız..."

"Ne o? Hep beraber öbür tarafa mı göçüyoruz?" dedim. "Özel günleri orada mı kutlayacağız artık?"

Güldü.

"Her kadın espri yapmayı beceremez, yüzüne gözüne bulaştırır" dedi. "İyi ki seninle evlenmişim. Başka kadınlara tahammül edemezdin."

"Benden çok daha güzel kadınlar da var ama..."

"Onların bir tarafı eksiktir mutlaka. Beni sana bağlayan özelliklerden nasibini almamıştır hiçbiri."

Etkilenmişim sözlerinden.

"Bir kez daha dünyaya gelsem, gene seninle evlenirdim" dedim ben de.

"Bari öbür dünyada beni rahat bırak da, biraz çapkınlık yapayım" diye güldü.

"Seni tutan yok!" diye çıktım.

“Boş ver bunları bitanem” diye boynunu büktü. “Adının hakkını verircesine öyle bir efsunladın ki beni, o büyüünün etkisinden sıyrılamadım hâlâ. Senden başkasını görmez benim gözlerim. Ne bu dünyada, ne de öbür tarafta...”

Yeni yıl

Çok mahzundu o yılbaşı Erkan. Her yıl olduğu gibi, elimden geldiğince güzel bir sofraya hazırlamıştım. Salon-
daki upuzun masanın üzerini süsleyen mezelerden bi-
rer küçük parça almakla yetindi. Lokmalar boğazından
aşağı inmiyordu sanki.

Üzerimize sinen kasvetli havayı dağıtmak için, "Ara-
bıyla çıkıp tur atmaya ne dersin?" dedim.

"Çıkalım be muhterem!" dedi. "Son isteklerini de ye-
rine getirmiş olayım bari."

Hüzünlüydü. Eski neşesinden eser yoktu.

"Neden canın sıkkın?" dedim endişeyle. "Bilmediğim
bir şey mi var?"

"Hayat çok yorucu geliyor artık bana bitanem" diye
tçini çekti. "Evrendeki devasa bir karadeliğin beni hızla
kendine çektiğini hissediyorum."

Şubat'ın 16'sı!

Radyo programımı yapmış, koşu koşu eve gelmişim.
Erkan'ın ruhen sıkıntılı bir dönem geçirdiğini düşünü-
yor ve elimden geldiğince yalnız bırakmamaya çalışı-
yordum onu.

İçeri girer girmemle, şaşkınlıktan donakalmam bir
oldu. Salonumuzun zemini duvardan duvara halı. Ve

Erkan o halıları söküyor... Yaptığı işe öylesine dalmış ki, benim geldiğimin bile farkında değil.

“Ne yapıyorsun sen?” diyecek oldum.

Duymadı bile beni.

“Her tarafı taş döşeyecem” dedi sayıklar gibi. “Bada-na yapacam. Dört bir yanı temizleyip, öyle bırakacam sana evi.”

Soru sormak yerine, gitgide ağırlaşan havayı dağıtmak için, “Şiir programımı dinledin mi?” dedim.

“Dinleyemiyorum artık” diye boynunu büktü. “İçime işleyen o duygusal sesini duymaya dayanamıyor artık yürüyüşüm. Neyse... Kulaklarımda o sesle gideceğim nasılsa.”

İki gün sonrası... Arkadaşlarımız gelecekti o akşam.

Sabahtan akşama çalışmış, salona taş döşemişti Erkan. Radyo programından döndüğümde, sımsıkı kucakladı beni.

“Çaldığım melodiyi dinledin mi?” diye sordum. “Hani şu...”

“Unuttuğumu mu sanıyorsun?” diye kesti sözümü. “Seninle ilk tanıştığımız günlerin en güzel anısıydı o. Deniz kıyısındaki okul çayımızda ilk defa dans ettiğimiz o muhteşem melodi! Üstünde etekleri uçuşan pembe bir elbise vardı.”

“Nasıl hatırladın?” dedim.

“Hiç unutmadım ki!” diye güldü. Grammy En İyi Vokal Grubu seçilen Procol Harum’dan A Whiter Shade of Pale! Folk, blues, soul karışımı, bu dünyaya ait olmadığını düşündüğüm birkaç müzik şaheserinden biri. Vedanın fon müziği, geçmişe bakmanın burukluğu... Fani dünyada ölümsüzlüğün kanıtı. Dinledikçe ölesi gelir insanın...”

“Neden yaşıması değil de ölmesi gelsin ki insanın?” diye kafa tuttum.

“Yaşamaktan çok ölmeye yatkın olanların yorumu bu!” dedi. “Tıpkı benim gibi...”

İnsanüstü bir gayretle evi topladı.

“Kış kıyamette iş çıkardın kendine” dedim.

“Vaktim kalmadı bitanem” dedi. “Yazın burayı su basacak. Halıları sökemezsin sen, çürütürsün. Çocuklar da beceremez.”

Yirmi yıldır su basmayan evi neden su basacaktı ki? Sormadım, sormadım. Duymuyordu beni, sayıklıyor gibiydi. Dudaklarından dökülen sözleri kendisi söylemiyordu da, garip bir güç söyletiyordu sanki ona.

“Neden böyle konuştuğumu bilmiyorum” diye itiraf etti sonunda. “Boş ver, aldırma sen bana. Bak gör, çok güzel olacak evimiz. Bayılacaksın...”

Tatsız bir mart ayı

Ağır bir grip geçiriyordum.

“Çok kötüyüm, doktora götür beni” dedim Erkan’a. Polikliniğe gittik.

“Karıma iyi bak” dedi doktora. “Sağlam kalmalı ol! Çok büyük sorumluluklar bekliyor onu.”

Gençti doktor. Güldü.

“Basit bir grip” dedi. “Ancak enfeksiyonun yerleşmesi için yazacağım ilaçları muntazaman kullanmanız gerekiyor.”

Bir kutu iğne, bir kutu antibiyotik... Eczaneden ilaçlarımızı alıp eve döndük.

Etrafımda dört dönüyordu Erkan. İhlamur kaynattı; balla, tarçınla tatlandırırdı ihlamuru. Çorba yaptı, elle-riyle kaşık kaşık içirdi bana.

Ne var ki saltanatım kısa sürdü. Ertesi sabah Erkan’ın böbrekleri ağrımaya başlamıştı. Ancak, daha da örkütücü olanı, ağzından ve burnundan pelte pelte kan gelmesiydi.

“Evi toparlamak için çok yoruldun, ne gerek vardı bu kadar paralanmaya?” dedim.

“Burnumda damar çatlaması oldu herhalde, ya da se-mimi fazla zorladım” diyerek geçiştirmeye çalıştı.

Ona kalsa kılını bile kıpırdatmazdı. Benim ısrarımla doktora gittik.

Büyük tansiyon 27, küçük 18!

“Şu anda sen yaşamıyorsun arkadaşım!” dedi doktor.

“Önemli değil, alışığım ben” diye güldü Erkan.

“Kesinlikle hastaneye yatman ve kontrol altına girmen gerekiyor” dedi doktor.

Bir kulağından girdi, diğerinden çıktı. Gitmek istemedi hastaneye, direndi. Yalvardım, yakardım... Nafile! Yolun sonunu görmüştü, ama aldırmıyordu.

“Atın ölümü arpadan olsun!” diyerek kendince son noktayı koydu.

Keşke rüyalar gerçek olmasa...

O gece garip bir rüya gördüm. Geniş, çok geniş bir alana masmavi mozaik taşlar döşüyordu Erkan. Dönüp bana baktı.

“Hayat da özenle döşenmiş mozaiklerden ibaret değil mi?” dedi. “Son taşı da yerleştirdim sultanım. Bu dünyadaki işim bitti artık.”

Ağlayarak uyandım.

“Çok kötü bir rüya gördüm” derken sicim gibi yaşlar iniyordu gözlerimden.

“Benimki kadar ilginç olamaz” dedi Erkan. “Dur önce ben sana rüyamı anlatayım: Gece... Ortalık zifir gibi karanlık. Deniz kıyısındayız seninle. Beyaz bir kayığa biniyorum ben. Uzaklaşıyorum... Sen bana kıyıda el sallıyorsun. Çok üzülüyorum seni yanıma alamıyorum diye. Yüzlerini göremediğim iki adamdan daha yapılı olanı, ‘Bu kayak tek kişilik’ diyor. ‘Yalnızca seni götüreceğiz. Efsun’la vedalaş!’

Deliye dönmüştüm.

“Hiç itiraz etme!” diye haykırdım. “Hastaneye yatırılman seni, teşhis konulsun, ne gerekiyorsa yapılsın, sağlığına kavuş.”

“Hayır, hayır, hayır!” diye haykırarak karşı koydu.

Çözülmesi zor bir tutum içindeydi. Ne yapсам ikna

etmeyi başaramıyordum. Huzursuzdum. Her sabah neşeyle, coşkuyla yeni güne “merhaba” diyen ben, ne zaman ve nasıl her şeyi altüst edeceğini kestiremediğim gizil bir gücün, hepimizi önüne katıp koyu, derin, katran karası bir çukurun içine çekeceğini hissediyor ve devasa bir acı yumağının ortasında çaresizce debelenip duruyordum.

O sabah, ayaklarım geri geri gitse de, radyodaki işime koştum. Erkan evde dinleniyordu. Ege ve Efe’ye emanet ettim onu. Büyümüş, sorumluluklarının bilincinde çocuklardı. Çocuk yerine “genç” demem daha doğru olurdu aslında. Ege lisede, Efe ise ortaokuldaydı.

Benim ardından, “Uyurken yüzüm, dudaklarım morarırorsa uyandırın beni” diyerek derin bir uykuya dalmış Erkan.

Aklım evde, radyo programını tamamlayıp eve döndüm.

“Babamı uyandırmaya çalışıyoruz, ama tekrar uyuyor” dedi Efe. “Bizi duymuyor galiba. Dudakları da morarıyor sanki.”

Belli ki korkmuşlardı. Durumu, bıraktığımdan farklı değildi oysa. Hemen nöbeti devraldım ve sabaha kadar, hiç gözümü kırpmadan başucunda oturdum.

Ertesi sabah kendine geldi. Şaşılacak derecede iyi görünüyordu. Son zamanlarda hiç görmediğim kadar canlı ve neşeliydi. Gitarını eline aldı, ilk gençlik yıllarımızdaki benim en sevdiğim şarkıları söylemeye başladı. Ama *Neyleyim köşkü*, *neyleyim sarayı*² derken, gözleri buğulanıverdi birden.

Ah eder inlerim gurbet ilinde
 Uzaktan göründü benim bağlarım
 Gene garip kaldım gurbet elinde
 Sevdiğimi her gün anar ağlarım

Neyleyim köşkü, neyleyim sarayı
 İçinde salınan yâr olmayınca

Kimsesiz, hem öksüz kaldım bu yerde
 Talihim düşürdü beni bu derde
 Gözümü kapladı bir kara perde
 Evimi yurdumu anar ağlarım

Neyleyim köşkü, neyleyim sarayı
 İçinde salınan yâr olmayınca

Şarkısını bitirirken, “Benim için gurbet eli, senin yanımda olmadığın yerdir” dedi. “Çok iyi biliyorum ki, gideceğim o yerde kimsesiz ve garip kalacağım. Hiç mi hiç kurumayacak gözyaşlarım. Neyleyim cenneti, neyleyim yedi kat arşa uzanmış sarayları? Yanımda salınan sen olmayınca...”

Narlıdere, balık ve çiçek...

O sabah pek keyifliydi Erkan, yeni güne epeydir olmadığı kadar neşeyle uyanmıştı. Eski tasasız günlerimizi çağrıştıran bir ruh haliyle espriler yapıyor, daha önce duymadığım ağzı yüzü açık fıkralarla güldürüyordu beni. Öyle ki, nicedir karabasan gibi üzerimize çökmüş o garip kâbusun vadesini doldurduğunu, yeniden mutlulukla kucaklaşmak üzere olduğumuzu düşünür olmuştum.

“Narlıdere’ye gidelim mi bugün? Epeydir balık keyfi yapmadık seninle” dediğinde, havalar uçtum sevinçimden. Tamamdı işte, karamsarlık yüklü kara bulutlar dağılıyordu yavaş yavaş.

Hiç ikiletmeden giyinip süslendim. Son evlilik yıldönümümüzde bana armağan ettiği inci küpelerle kolyemi taktım. Hazırdım... Beni görünce uzun bir ıslık çaldı Erkan.

“Harika görünüyorsun muhterem!” dedi. “Ama ne gerek var ki bunlara? Hiçbir süs, hiçbir takı yarışamaz senin en yalın hallerinle. İyi ki benimsin! Benim tektaş pırlantamsın sen...”

Arabada da yol boyunca sürdürdü neşeli halini. Kayahan’ın yemin misali, ölümsüz şarkısını haykıra haykıra söyledi benim için.

Seni seviyorum
 Seni seviyorum diye
 Senden önce hiç kimseye
 Söylemedim dersem
 Yalan olur...
 Hiç hesapsız, çılgınca
 Seni seviyorum
 Bazen bir çocuğun
 Karanlıktan korktuğu gibi
 Seni sevmekten korkuyorum
 Gözlerim az önce iflas etti
 Issız, تنها üşüyorum
 Isıtmak için içimi, içimden
 Hiç aralık vermeden
 Seni seviyorum, seni seviyorum
 Seni seviyorum diyorum
 Söylememem lazım, biliyorum
 Ama hoşuma gidiyor
 İçimi ısıtıyor, söylüyorum
 Seni seviyorum, seni seviyorum
 Bu ilk defa, öncesi yok
 Seni seviyorum
 Seni...
 SENİ SEVİYORUM
 SENİ SEVİYORUM

Durgunlaşırverdi birden.

“Ah Efsunum, ah!” dedi. “Uzun, upuzun; dönüşü olmayan bir yolculuğa çıkmaya hazırlanıyorum. Emin ol, gittiğim yerde de söyleyeceğim bu şarkıyı. Ama böyle bağıra çağıra değil, kulağına fısıldar gibi...”

Sabahtan beri beni sarıp sarmalayan o harika büyü bo-

zulmuş, bana sunduğu sırça köşk tuzla buz oluvermişti.

Gözlerimden sicim gibi inen gözyaşlarıma bakıp, "Ağlama!" dedi. "Zamanı geldiğinde fazlasıyla ağlayacaksın zaten."

"Neden böyle yapıyorsun?" diye isyan ettim. "Beni üzmem mutlu mu ediyor seni?"

"Olur mu hiç muhterem?" diye güldü. "Amacım asla seni üzmem değil. Şimdiden seni yokluğuma alıştırmaya çalışıyorum. Hepsini bu..."

Arabadan inip Narlıdere'deki her zaman gittiğimiz balıkçıya doğru yürürken, "Söylediklerimi unut, bugünün keyfini çıkarmaya çalış" diyerek koluma girdi.

Sahilde, dalgaların çakıl taşlarını dövdüğü her zaman ki masamıza geçip oturduk. Ege'ye özgü tatların dans ettiği devasa ahşap tepsiden irili ufaklı bir sürü tabak seçti Erkan: Kabak çiçeği dolması, sarma, börülce, kalamar, midye, yoğurtlu semizotu, salata ve levrek ızgara...

Yeniden eski neşesine dönmüş gibiydi. Ben de elimden geldiğince ona ayak uydurmaya çabalıyordum. Denizin üzerinde bir inip bir yükselerek naif bir dans sergileyen martıları seyrettik bir süre. Attığımız minik ekmek parçalarını kapabilmek için birbirleriyle cansiperane yarışmalarını izledik.

Bahklarımız geldiğinde, benimkini garsona ayıklattı Erkan. Kendisininkini ise, cerrah ustalığıyla kendisi ayıkladı. Her zaman yaptığı gibi...

"Bu işi de öğrenmelisin" dedi. "Ben olmadığımda ki ne ayıklatacaksın balığını?"

Koskoca bir yumruk, teklifsizce gelip oturuverdi boğazıma. Tek lokma yiyecek halim kalmamıştı. O canım balık, denizden çıkarılıp yaşamına son verilmesinin intikamını alıyordu sanki benden...

Dönerken, yol üstündeki çiçekçinin önünde durdu Erkan. Kovalara serpiştirilmiş bütün çiçekleri topladı. Büyük bir enerjiyle arabanın arka koltuğuna yerleştirdi hepsini.

“Bu çiçeklere iyi bak” dedi, “vazolara yerleştir. Salon güzel koksun. Gelen giden olacak...”

“Kim gelecek ki bize? Kimleri çağırdın?” diye sordum saf saf.

Yanıt vermedi, yola devam etti.

“Haftaya da gelir miyiz buraya?” dedim.

Dudaklarında buruk bir gülümsemeyle, “Geliriz sultanım, geliriz” dedi.

Efsunum için...

Onun bu dünyadan böylesine çarçabuk çekip gideceğine inanmıyordum artık. Oldukça sağlıklı görünüyordu, onu ölüme götürecek hiçbir neden göremiyordum. Ruhsal bir bunalıma mı girmişti, ne... Ya da yoğun çalışma temposu canından bezdirmişti onu.

İki işte birden çalışıyordu. Gündüzleri *Yeni Asır* gazetesinin matbaa bölümünde ter döküyor; haftada üç gece de Alsancak'taki bir kulüpte, beş kişilik bir grupta müzik yapıyorlardı.

Nadiren gidiyordum kulübe. Ama o gün, "Sana bir sürprizim var!" diyerek ısrarla davet etmişti beni.

Gittim...

İlk iki şarkının ardından mikrofonu eline aldı Namık Kemal Lisesi Müzik Grubu'nun solisti Erkan.

"Bu geceye özel, sözü ve müziği bana ait bir şarkı hazırladım" dedi. "Beni efsunlayan Efsunum için..."

Ve gözlerini gözlerimden ayırmadan seslendirdi şarkısını.

Önce saçlarımı hatırlayacağım
Upuzun, simsiyah
Sonra gözlerin gelecek aklıma
Hep ıslak

Yüreğimde acısını duyacağım yüreğinin
Ellerim sımsıcak
Bir şarkı tutturacağım dudaklarımda
Ne kadar uzağında olsam da
Hep seni yaşayacak
Hep seni anacağım

Yanımda uyu...

Gitme, kal diyemem

Git...

Bu baş bunu da atlatır

Ama...

Yürek için söz veremem!

Pırıl pırıl olmuştu evimiz. Her şey yenilenmiş, nice-
dir gözüme kestirdiğim ama bir türlü fırsat bulup da
alamadığım otantik kilimler alınıp koridorlara serilmiş,
değiştirmek istediğim eşyaların yerini yenileri almıştı.

“Her şey gönlünce olsun istedim” dedi Erkan. “Bu da
sana son kıyağım olsun.”

Kötü bitecek bir filmin sonunu seyretmeye direnirce-
sine, duymazdan geldim son cümlesini. Bu tür anlam-
sız öngörülerini, asla dikkate almayacaktım artık.

O akşam ailecek keyifli bir akşam yemeği yedik. Eve
döndüğümde her şey hazır. Oğlanların isteğiyle piz-
zalar ısmarlanmış, buzdolabındaki ayran ve meşrubat
şişeleri masanın bir kenarına dizilmişti.

Yemeğin ardından Ege'yle Efe odalarına çekildi. Ben
de salonda televizyon seyrediyordum. Bazen yorgun-
luktan uyur kalırdım ekranın karşısında. Erkan gelip
kaldırır, koluma girer, uykumu açmamaya çalışarak ya-
tağımıza götürürdü beni.

“Bu gece salonda değil, yanımda uyu” dedi bana.
“Film seyredecek çok zamanın olacak.”

Hiç ikiletmeden gidip yanına uzandım. Yüzümü seyretti uzun uzun. Elimi öptü, burnumu öptü.

“Genç kızlığına döndün gene” dedi. “Hatırlar mısın, üniversitedeyken de böyle öpüşürdük.”

Uyumuşum. O da uyumuş.

Rüyamda, 30 yaşında Erkan. Üstünde tiril tiril beyaz takım elbisesi, elinde büyücek bir bavul. Alelacele doldurmuş bavulu. Öylece duruyor karşımda.

Konuşmuyoruz hiç, farklı bir boyutta, yalnızca beyin gücüyle sohbet ediyoruz rüyamda.

“Yolculuğa çıkmam gerek” diyor Erkan. “Uzun, upuzun bir yolculuğa...”

“Ben de geleyim” diyorum. “Beni de götür.”

“Gideceğim yere götüremem seni” diyor. “ Sakın gelme, sakın gelme, sakın arkamdan gelmeye kalkma! Çok kızarım!”

Konuşmuyor artık benimle, arkasını dönüp uzaklaşıyor benden. Panik halinde peşinden koşup yetişiyorum ona. Yüzü sapsarı, yüz hatları donup kalmış... Yanı sıra yürümek istiyorum. Ayaklarıma taş bağlamışlar sanki. Tek adım atamıyorum...

Panik içinde, sıçrayarak uyandım. Şükürler olsun ki, kâbus gibi de olsa, altı üstü bir rüyaydı. Yanı başımda, mışıl mışıl uyuyordu Erkan...

Gitme!

Gitme!

Güneşin olurum senin

Ellerin, gözlerin...

Ne istersen o olurum senin için

Gitme...

Sabah beraberce gazetenin yolunu tuttuk.

“Matbaaya çıkıyorum ben” dedi Erkan. “İşlerini yoluna koyunca bana uğrar mısın?”

Uğramaz olur muydum hiç! O günkü radyo konuşmamın metnini hazırlar hazırlamaz Erkan’ın yanında aldım soluğu.

Karşılıklı oturup çay içtik. Tam kalkmaya hazırlanırken, kolumdan tutup durdurdu beni.

“Bugün organ nakliyle ilgili bir haber okudum gazetede” dedi. “İkimizden birine bir şey olursa... Organlarımızı bağışlayalım! Sen de, ben de... Toprağın altında çürüyüp gideceğine, birkaç cana can veririz hiç değilse.”

“Ne gereksiz şeyler söylüyorsun” diyecek oldum.

“Vasiyetimdir!” dedi kesin bir ifadeyle. “Benim organlarımı mutlaka bağışlayacaksın!”

Uzun uzun baktı yüzüme. Sımsıkı sarıldı. Başını boynuma gömüp derin derin içine çekti kokumu. Küçücük bir öpücük kondurdu yanağıma.

Dudaklarında garip bir gülümsemeyle, “Hoşça kal!” dedi.

Stüdyoya girip programımı sundum.

“Bugünkü veda şarkımız, Hümeýra’dan Sessiz Gemi” dedim. “Bir gün herkes gidecek buralardan. Hiçbirimiz bu dünyada baki değiliz. Vakit dolunca ne yaparsanız yapın, hayata veda etmek kaçınılmazdır.”

Hangi duygular, hangi güç bana bunları söyletmişti, bilemiyorum. Kulaklığı indirdim. Ege aradı.

“Biraz önce eve geldi babam” dedi. “Pek iyi görünmüyordu. Babaannemi aradı. Ama fazla konuşmadı. ‘Sonra tekrar ararım anne’ deyip kapadı telefonu. Alelacele giyindi. Grup arkadaşlarıyla prova yapacaklarmış. Telaş içinde çıktı gitti. Haberin olsun...”

Hemen eve döndüm. Ağır mı ağır, kasvetli bir hava çökmüştü evimize. Huzursuzdum. Üstümü bile değiştirmeden kanepenin bir köşesine iliştim.

Tüm vazolara serpiştirilmiş çiçekler, ondan kalan son armağanlarmış gibi boyunları bükük, öylece duruyorlar. Yerimden fırlayıp sularını tazeledim, seve okşaya düzelttim hepsini.

O esnada evin önünden tiz seslerle bir ambulans geçti. Balkona çıkıp baktım. Kim bilir kim vardı içinde... Gözden kayboluncaya kadar izledim ambulansı.

Yaklaşık kırk dakika sonra telefonum çaldı. Orkestra arkadaşlarından biri...

“Erkan aniden fenalaştı” dedi. “Kırk dakika önce acile götürdük. Telaştan, ancak haber verebildik sana, kusura bakma.”

Balkonda sesini duyduğum ambulans, onu taşıyor-muş meğer.

“Keşke beni de yanında götürseydi” diye mırıldandım dişlerimin arasından.

Ve hastane!

“Tomografi çekiliyor” dediler.

“Nafile!” dedim. “O bana veda etti ve gitti.”

Donup kalmışım. Son günlerimiz, son saatlerimiz film şeridi gibi gözlerimin önünden geçiyor.

Oğullarım yanımda; duyan, haberdar olan dostlar, arkadaşlar koşup gelmişler.

Ege, ne yaptığını bilmez bir halde, doktorun yakasına yapışmış, “Neden kurtarmıyorsunuz babamı!” diye bağıyor.

Bense yalnızca, “O gitti!” diye sayıklar gibi durmadan yineliyorum. “Bana hoşça kal dedi ve gitti...”

Hoşça kal sevgilim, hoşça kal...

Gitme...

Kırık dökük bir yürek bıraktın geride

Sızılı ve sensiz...

Ertesi sabah cenazesini morgdan almaya gittiğimizde, "Canı yanmadı, değil mi?" dedim doktora. Farkında olmadan üç kez sormuşum. Gözlerinden yaşlar süzüldü doktorun.

Organ bağıışı konusunda ısrarcı olmasının bir diğer nedenini de orada öğrendim. Evet, organlarıyla başka canlara can verecekti gerçi ama yanı sıra, geride kalanlarına, bizlere destek olmayı amaçlamıştı galiba. Organ bağıışı yapanlardan hastane masrafı alınmıyormuş. Bunu da orada öğrendik. Onun bu durumdan bilgisi var mıydı, öğrenmemiz mümkün değildi artık. Ama parayla pulla işi olmazdı onun. Gönül insanıydı, tanıdığı tanımadığı herkese kucak açardı. Toprağın altına gömülecek bedeninin, yaşamın kıyısında organ bekleyen birilerine can vermesini istemesi, tam da ona göre bir eylemdi.

Orkestradaki arkadaşları, provada son seslendirdiği şarkıyı söylediklerinde ise dilim tutuldu:

Good bye my love, good bye

Hoşça kal sevgilim, hoşça kal

"Bugün iki şarkı yapalım çocuklar" demiş.

İkinci şarkı, Demis Roussos'tan:

Rain and Tear.

Yağmur ve gözyaşlar

Onun ardından yağmur gibi gözyaşı dökceğimi bildiğinden! Her ölüm, erken ölümdür, doğru. Ama bana göre onunki çok erken ve zamansız bir ölümdü. 47 yaşındaydı henüz. 29 Ekim'de doğmuştu. 23 Nisan'da toprağa verdik...

Ne diyordu Nâzım Hikmet:

Toprağa beraber dalacağız

Ve bir gün yabani bir çiçek

Bu toprak parçasından nemlenip çimlenirse

Sapında muhakkak iki çiçek açacak

Keşke, onun dediği gibi seninle beraber toprağa dala bilseydim ben de.

Mezarlıktan döner dönmez elime makası aldım.

"O yok artık!" diye haykırarak, gelişigüzel hamlelerle acımasızca doğradım saçlarımı.

Uzundu, upuzundu saçlarım. "Hiç kestirme!" derdi Erkan. Ama o okşayacak olmadıktan sonra neye yarardı ki o saçlar?

Taziye evi

*Kör oldum
Göremedim yürüdüğüm yolu
Savruldum
Lime lime oldu her bir yanım
Keşke dönebilsen bana
Ya da
Beni de alabilsen yanına...*

Akın akın başsağlığı için geliyor dostlarımız. Elleri kolları dolu, bin bir çeşit yiyecek getiriyorlar. Yanı sıra, Erkan'ın pişirip dolaba doldurduğu yemekler... Sofralar kuruluyor, yenilip içiliyor. Tek lokma alamıyorum ben. Gözüm bir noktaya dikili, birdenbire ıssızlaşmış tek kişilik dünyamda yaşıyorum.

Evin her yanı, iki gün önce Narlıdere'den beraberce aldığımız çiçeklerle dolu. Gözlerimle usul usul okşuyorum hepsini. Kokularını içime çekiyorum doyasıya. Hepsi Erkan kokuyor.

Sersem gibiyim. İntihar etmenin tek çare olduğunu düşünüyorum. Ama yapamam!

"Gideceğim yere götüremem seni" demişti. "Sakın gelme, sakın gelme, sakın arkamdan gelmeye kalkma! Çok kızarım!"

Vasiyet gibiydi sözleri. Belli ki beni yanına istemiyordu. En azından şimdilik... Yalnızca kendimi düşünmek gibi bir hakkım yoktu. Ben de çekip gidersem, çocuklarının hali nice olurdu?

Taziyenin yedinci günü... Mezarlık ziyaretinden yeni dönmüşüz. Helvalar kavruluyor, şerbetler hazırlanıyor, işinin erbabı iki hoca dualar okuyor.

“Güller de soldu vazoda. Şimdi ben neyi koklayacağım sen niyetine?” diye mırıldanıyorum içimden.

Telefon çaldı o sıra. Konuşacak halim yok. Gönül-süzce kalktım, ahizeyi kaldırdım. Ama kalkmıyor! Çok ağır. 1,5-2 kilo sanki. Kolum ağırlaştı sanıyorum. Bir kez daha deniyorum. Ahizeyi kaldırınca soğuk bir rüzgâr esiyor. Ve Erkan'ın sesi! Ancak uzaydan gelebilecek kozmik sesler gibi.

“Sakın ağlama Efsun! Çok iyiyim ben. Çocuklara ve kendine iyi bak. Sana söz verdim, biliyorsun; yaşadığın her zorlukta buradan da sana yardım etmeyi sürdürceğim.”

Sağlığında da buna benzer bir şeyler söylemiş, “Benden sonra ne senin ailenden fayda var sana, ne de benimkilerden. Yanında gene bir tek ben olacağım” demişti.

O sözlerin etkisinde kaldığımdan mı böyle garip bir şey yaşamıştım, bilemiyorum. Az sonra o garip ses akışı durdu, elimde sıkı sıkıya tuttuğum telefon hafifledi, her şey normale döndü. Kapattım telefonu.

“Kafayı mı yiyorum acaba?” diye söylendim kendi kendime.

Erkan'ın ölümünden bu yana beni tek saniye yalnız bırakmayan can arkadaşım Nazan, merakla bakıyordu yüzüme.

“Kimmiş arayan?” diye sordu.

Ayrıntılara girmeden, “Erkan Abin” dedim yalnızca.

O da iyiden iyiye kafayı yediğimi düşünmüş olmalıydı ki, hiçbir yanıt vermeden, anlayışla gülümsedi bana.

Onsuz geçecek ilk cumartesim! Yataktayım. Kalkacak gücüm yok. Hafta sonları kahvaltıyı o hazırlardı. Kızarmış ekmekler, mis gibi sucuk kokusu... Gene benden önce kalkmış, beni bekliyor sanıyorum. Ama o yok artık!

Sevdiğinin yokluğu... Öylesine acı bir duygu ki! Kimsesizliğin, çaresizliğin ayak seslerinden başka hatırını moran yok. Çevrende onun dışında sevdiğin ve seni seven farklı birileri olsa bile. Garipsin, ıssızsın, çaresizsin... Tıpkı benim gibi!

Kırkınıc gün

*Dua gibi dolanmış dilime
Seni seviyorum, seni seviyorum
Seni hâlâ çok, ama çok seviyorum
Yanımnda olmasan da
Duyuyorsun, değil mi?*

Erkan'ın ölümünden bu yana beni hiç yalnız bırakmadı Nazan. Meğerse Erkan, "Hep yanında ol Efsun'un" demiş.

"Onun vasiyeti" diyor. "Sen benden bıkana kadar yanındayım."

Sabah erkenden Ege, Efe, ben ve Nazan hep beraber mezarlığa gittik. Dualar okuttuk mezarının başında. Çiçekleri suladık. İlk günkü acıyı aynen yaşayarak göz-yaşı döktük.

Eve dönünce, "Senin elin tutmaz bugün" dedi Nazan. "Yemeği ben pişireceğim" dedi, bir gün önce manavdan aldığı fasulyeleri ayıklamaya koyuldu.

Sonra içeri geçti bir ara. Yatak odası ile mutfak arasındaki koridorun başında dikilip yanına çağırdı beni.

"Yatak odasından ışık sızıyor Efsun" dedi.

Gidip baktım, haklıydı. Masmavi bulutlar gökyüzünden inip odaya dolmuş gibiydi. Oğlanlar ampulü m  değiştirmişti, ne?

Odanın aralık duran kapısını ardına kadar açtım. Karanlıktı içerisi. Biraz  nceki ışıktan eser yoktu.

"Hayalet dolaşıyor burada!" diye panikledi Nazan.

Onu yatıştırmak için, Erkan'la ilgili anılarımı sayıp dökmeye başladım.

“Biliyor musun” dedim. “En çok Kayahan'ın *Seni Seviyorum* şarkısını söylerdi bana Erkan.”

Tam o sırada, nasıl oldu bilemiyorum, kapalı olan radyo birdenbire açıldı ve Kayahan'ın o şarkısı çalmaya başladı.

Nazan, Erkan'ın beni yalnız bırakmaması yolundaki vasiyetini elinin tersiyle itip, “Kusura bakma ama hayaletlerle iç içe oturamam ben!” diye haykırarak çekip gitti.

40. günün öğleden sonrası... Annem bende.

“Bu tür özel günlerde acısı tazelenir insanın” diyerek beni avutmaya gelmiş. İnkâr edemem, Erkan'ın ölümünden beri yanımda durmaya, kendince beni yalnız bırakmamaya çalışıyor.

“Aşure yapmıştım” dedim. “Pek severdi Erkan. Dur getireyim.”

“Sen otur” dedi annem. “Efkârlısıdır bugün. Ben alırım.”

Birden bir şangırtı! Annem elindeki tepsiyi üzerindeki kâselerle beraber fırlatıvermiş. Dehşet içinde...

“Erkan bana gülümsüyordu” diyor. “Hem de onu ilk tanıdığım, lise yıllarındaki haliyle.”

Kocam sağlığında başaramadığını yapmış, annemin bile kalbini yumuşatmıştı.

“Oğlum beni seviyormuş ki göründü bana” diyerek uzun uzun dua etti annem.

Çözömlenmesi zor gariplikler...

Ağustos ortasında

Yaz sıcağında

Tiril tiril üşüyorum sensiz...

O yaz sırf Erkan'ın vasiyetini yerine getirmek için, çocuklarla beraber Kuşadası'ndaki otele gittik. Herkes onu soruyordu.

Onunla el ele, gönöl gönüle yürüdüğöümüz o yolları bu kez tek başıma adımladım. Oğullarım ve ben aynı yerlerde, aynı solukları alırken, onun yokluğu dayatılmaz bir acı veriyordu hepimize. Ve ben orada kaldığımız süre içinde ağladım, hep ağladım. Kulaklarımda, gerçek mi, hayal mi olduğunu bir türlü kestiremediğim onun sesiyle...

Farklı bir dili konuşuyorduk Erkan'la ikimiz. Kimşelerin bilmediğı, anlamadığı, yalnızca ikimize ait bir dil. Aşkla örölü, kimi zaman hüzne, kimi zaman neşeye uzanan... Tek başımayım artık, onsuzum. Ve o büyüğü dili konuşamıyorum artık...

Anlatılması, açıklanması zor gariplikler, uzunca bir süreye devam etti. Yaşadıklarım, hayal gücümün bana oynadığı bir oyundan ibaretti belki. Ama hiç itirazım yoktu, onunla iletişim halinde olmak, gitgide çoraklaşan dünyama ışık tutuyordu.

Gariptir, Erkan'ın sağlığında öngördüğü her şey bir bir gerçekleşiyordu...

ben, gayet sakinim. Onu deliler gibi özlemişken, uzak durabilir miyim hiç ondan?

Yüreğimdaki gümbürtü dinecek gibi değil! Tüm bednim zangır zangır titriyor.

“Ölüm dedikleri bu olsa gerek!” diye düşünüyorum. Seviniyorum. Ben de gideceğim, ona kavuşacağım diye zil takıp oynayacağım neredeyse.

Karşımdaki manzara devamlı değişiyor. İzlemekte zorlanıyorum. Sisler arasından yıldızlar iniyor aşağıya. Sonra yukarıya doğru çekiliyorlar. Duvar, tavan, ev yavaş yavaş eski halini alıyor.

Yaşadıklarımın tek bir açıklaması vardı: Erkan, bir yıl önce bana verdiği sözü tutmuştu. Ya da ben, gerçekleştirmesini yürekten istediğim bir düş, ama asla gerçekleştiremeyecek bir hayal görmüştüm.

Tanıgım yoktu. Bir tek ben görmüş, bir tek ben yaşamıştım bütün bunları. O ara irkilerek uyandı Nazan.

“Deprem mi oldu?” diye sordu korkuyla.

Yaşadıklarımı anlattım. Dikkatle dinledi beni. Pek inanmış görünmüyor, ama belli etmemeye çalışıyordu. Oysa daha önce, beraberce yaşamıştık benzerlerini.

Üstelemedim. Garip bir mahzunluk çökmüştü üstüme. Gözüm Erkan’ın salonun duvarına dayalı gitarlarına ilişti.

“Besteleri yarım kalmıştı” diye sızlandım. “Onları tamamlamak için dönmüş olabilir mi?”

“Olacak iş mi!” diyerek sessizliğini bozup kükredi Nazan. “Kim öte taraftan dönüp gelmiş ki, seninki gelsin! Yetmezmiş gibi, yarım kalmış bestelerini tamamlayacak ha! Aklını başına al kızım! Bu dünyada kocası ölmüş tek kadın sen değilsin...”

Onsuz ilk yılbaşı

*Gülüşlerini özledim senin
Tutkuyla bakan gözlerini
Yeniden yaşamak istiyorum seni
Sanki hiç gitmemişsin gibi...*

Neredeyse koskoca bir yıl geçmiş aradan. Gözyaşlarıyla örülü, kahır dolu günler, aylar...

Bu tür özel günler, mutsuzluğunu katbekat artırıyor insanın.

Radyodan geldim. Yepyeni bir yıla girmeye hazırlanan, umut dolu, gelecektekine yana beklentileri olan izleyicilere, elimden geldiğince neşeli bir program sunmaya çalışmıştım. Ama artık rol yapmama, sahte mutluluk tabloları çizmeme gerek kalmamıştı.

Külçe gibi koltuğa yığıldım, kaldım. Kötüyüm, çok kötü... Çocukları arkadaşlarına gönderdim. Yatağa uzandım.

Karanlık odada birden bir ışık bombardımanı! Sigorta mı attı... Yangın mı çıktı? Şaşkınım...

Ama benzerlerini daha önce de yaşamamış mıydım ben? Oydu işte! Oydu, eminim. Erkan'dı! Yeni yılını kutlamaya gelmişti...

Bir ses, bir nefes duyma ihtiyacıydım. Başucumdaki radyonun düğmesini çevirdim. Baha'nın kadife misali sesinden *Kutupta Yaz Gibi*³ şarkısı doldu kulaklarıma.

Bir güneşe, bir de sana bakamam
 Bir ateşi, bir elini tutamam
 Bir nefessiz, bir de sensiz kalamam
 Çöllerde su gibi özledim seni

Susmuş dudakların, hiç sesin gelmez
 Uzakta durursun gurbetin bitmez
 Karanlık sulara hayalin düşmez
 Çöllerde su gibi özledim seni
 Kutupta yaz gibi özledim seni

Bir rüzgârı, bir de seni göremem
 İstesem de kaderimden silemem
 Bir Allah'tan, bir de senden geçemem
 Çöllerde su gibi özledim seni
 Kutupta yaz gibi özledim seni

“Ben de seni çok, ama çok özledim Erkan'ım!” derken hıçkırıklara boğuldum. “Yaz gibi, kış gibi, bahar gibi, güz gibi; çok ama çok özledim seni...”

Nerede benim can dostlarım?

Taziye dönemini geride bırakıp çocuklarımla baş başa kaldığımda, garip bir ıssızlık ve kimsesizlik sarmıştı dört bir yanımlı. İlk günlerde akın akın beni avutmaya, acımı paylaşmaya gelen arkadaş, dost çevresi birdenbire ayağını kesmişti evimizden. Neredeyse bir tek kadim dostum Nazan kalmıştı yanımda. Onunla paylaştım anlam veremediğim bu durumu. Acı acı güldü.

“Kocan sağken tehlike olarak görmüyorlardı seni” dedi. “Şimdiyse genç sayılabilecek, güzel mi güzel dul bir kadınsın. Kocalarını ellerinden alacağını düşünüyor be-yinsiz yaratıklar.”

Böyle bir şey olabilir miydi? İnanamıyordum duyduklarıma. Grup halinde gittiğimiz geziler, upuzun masalar kurup neşe içinde yediğimiz yemekler, arkadaş ve dostluğa dair bir ağızdan edilen yeminler...

Yalan mıydı bunların hepsi? Dost dediğin, dar zamanında yanında olan değil miydi?

Yazıklar olsundu hepsine! Yüzlerini bile görmek istemiyordum artık.

“Alın da başınıza çalın kocalarınızı!” diye haykırarak dört döndüm evin içinde.

(), acımın üzerine acı katan kahır dolu günlerde tek sınıftım, duyularımı satırlara dökmek olmuştum. Yazı-

ya vurmuştum kendimi. Kimi zaman şiir, kimi zaman sızılı anekdotlar... Her ne olursa olsun sevgimi, nefretimi, hırsımı, özlemimi kâğıda dökmeliydim. İçim ferahlamalı, yüreğimde ne varsa satırlara akmalıydı.

Bir yerlerde yayımlansın ya da birileriyle paylaşsın diye değil, samimi bir iç dökme, kendimle dertleşme kıvamında...

Son yazdığım manzum metni Nazan'a okudum. Pek beğendi...

Eşin, dostun sırdaşın
Her biri can yoldaşın
En gerekli zamanda
Geriye baktığında
Gördüğün kendi başın
Zorlukların içinde
Yapayalnız kalmışsın
Hırsından deli olup
İsyanla taşıtığında
Gel de yazma...

Kucağını açmışsın
Çevrendeki dostlara
Düşmemek için dikkat
Kazılan kuyulara
İnanmak istemezsin
Asla duyduklarına
Uzattığın ellerin
Boşlukta kaldığında
Gel de yazma...

Dördüncü bölüm

Üç yıl sonra

“Küle döndüysen, yeniden güle dönmeyi bekle. Ve geçmişte kaç kere küle dönüştüğünü değil, kaç kere yeniden küllerin arasından doğrulup yeni bir gül olduğunu hatırla” diyor Mevlânâ.

Onu dinledim. Eskisi gibi yeniden yediveren bir güle dönüşemesem de, yeniden doğmayı becerebildim sanırım.

Beylik laftır, ama gerçekten de, her şeye rağmen hayat devam ediyor galiba... Geleceğe dair beklentilerden uzak, kahır dolu soluklarla ayakta durmaya çabalarlarken günlük yaşam olağan akışı içinde sürüp gidiyor. Ana damar kesilmiş olsa da, yan damarlar ayakta tutuyor insanı. Çocuklar, arkadaşlar; yoğun bir iş temposu, çevreni saran dost yüzler...

Annem, “Artık evlen!” diye baskı yapmaya başladı. Kendisi evlilik tutkunu bir kadın ya, çevresinde bekâr birilerini görmeye tahammülü yok.

Gülüp geçiyorum. O taraklarda bezim yok benim. İşim, çocuklarım, etrafımdakiler yetiyor bana.

Yanı sıra, yaşadığım ölüm sonrası doğaüstü olaylar hâlâ sürüyor ve beni hiç yalnız bırakmıyorlar. Ne var ki gitgide seyreliyor Erkan’la buluşmalarımız. Epeydir ortalarda görünmüyor.

“Öbür tarafta, hurilerden birine âşık olup seni unutmuş olamaz mı?” diyerek benimle dalga geçiyor Nazan.

Onun da dolduruşuyla, “Neden eskisi kadar sık gel-miyorsun bana?” diye sitem ediyorum Erkan’a.

Ve o gece rüyama giriyor:

Roma İmparatorluğu zamanı... Kraliçeyim ben. Ta-cımda zeytin dalı var. Beyinsel bir sohbeti paylaşıyoruz Erkan’la.

Elini elimin üzerine koyuyor, sarayın balkonuna çı-karıyor beni. Kalabalık bir ahali toplanmış alanda.

“Gitmiş, başka ülkelerin kralı olmuş!” diye söyleni-yorum kendi kendime. Ama hemen yatışıyor öfkem. O kralsa, ben de kraliçeyim nasılsa...

Karşıda açık hava sinemasının perdesi gibi, aydınlık bir pano beliriyor. Erkan ve ben başrol oyuncularınız. Oynayacak filmin adı *Endless Love*. Sonsuz Aşk!

Filmin sonlarına doğru ellerimiz birbirinden ayrılı-yor, çözülüyor. Perdede oluşan boşluğu *The End* yazısı dolduruyor. Son...

Bir filmin bitişi!

Beyinsel konuşmalarımız sürüyor.

“İnan ki, izin verseler seni de yanımda götürmeyi çok isterdim. Olmadı. Ama merak etme, nitelikli insanların buluştuğu farklı bir ortamda tekrar buluşacağız senin-le” diyor bir seferinde.

Ardından sağ elini havaya kaldırıp yepyeni bir perde açıyor önüme. Ben varım orada ve tanımadığım bir er-kek yüzü.

Perdenin ortasında *Second Film* yazıyor. İkinci Film!

“Bu filmi benim için de izle” diyor Erkan. Bir yandan da hiç tanımadığım o adamın yüzünü benim kalbime yerleştirmeye çalışıyor sanki.

Yıllar sonra o yüzün, daha sonra evleneceğim ikinci eşime ait olduğunu keşfediyorum...

Beklenmedik bir tanışma

*Derin bir uykunun içinde unuttular beni
Ejderhanın karnında
Doğmayı bekleyen bir bebek gibi
Aşk orucuna girmiş yüreğim
Bütün kapılarını kapatmış
Ölümü bekliyor...*

Evet, gerçekten de ölmeyi bekleyen ve özleyen yüreğim, aşk orucundaydı çoktandır. Erkan'ın ölümünden beri, oğullarım ve iş arkadaşlarım dışında hiçbir erkekle beş dakikadan fazla konuşmamıştım.

O gün de Nazan'ın ısrarı olmasa, işten çıkar çıkmaz eve koşacak, koltuğuma gömülüp kitap okuyarak noktalayacaktım gecemi.

Olmadı. Sırf arkadaşımı kırmamak için yollara revan olurken, o gecenin yaşamımda çok önemli gelişmelere gebe olacağını öngöremiyordum haliyle.

İnsanı teklifsizce sarıp sarmayan, tüm dertlerini ve tasalarını bir kenara itip neşeye, mutluluğa, gülmeğe, güldürmeye yüreklendiren klasik bir İzmir gecesi... Nazan'ın şirket yemeğindeyiz. Gene çok duygusal bir günüm. Ne yapsam, ne etsem bu aşırı duygusallık yakamı bırakmıyor bir türlü.

“Ne işim var burada?” diye acımasızca sorguluyorum kendimi. “Gülen, eğlenen, kahkahalarıyla ortalığı çınlatan insanların arasında ne işim var benim?”

Gülüp eğlenmek bir yana, hüngür hüngür ağlama kı-

vamındayım. Teklifsizce gözlerimden süzülen yaşları elimin tersiyle silerken, karşımda oturan efendi görünümlü adam, bir mendil uzatıyor bana. Yüzüne bile bakmadan, usulca alıyorum mendili ve kırık bir sesle teşekkür ediyorum.

“Ben Ahmet!” diyerek elini uzatıyor ardından.

“Efsun!” diyorum ben de kısaca. Konuşmayı uzatmanın âlemi yok!

Ama o, “Efsun ha!” diyerek sıcacık bakışlarını üstüme dikiyor. “Daha önce hiç bu kadar güzel ve anlamlı bir isim duymamıştım” diyor.

“Çattık!” diye geçiriyorum içimden. Şimdi bu hiç tanımadığım adam, Efsun adından hareketle olmayacak iltifatlara boğacak beni ve benden de karşılık vermemi bekleyecek. Hiç gelemem bu tür askıntılıklara...

Ama dudaklarından dökülen sözler, oldukça şaşırtıcı.

“Şaşkınlığımı bağışlayın” diyor. “İlk kez duydum Efsun adını. Şiirlere ilham verecek kadar güzel bir isim. Bu arada... Naçizane, yalnızca kendi okuduğum, birileriyle paylaşmaya asla cesaret edemediğim şiirler yazıyorum ben de.”

Haksızlık yaptığımı düşünüyorum ona. Gördüğüm kadarıyla hoşsohbet, zeki ve duygusal bir insan. Hatamı düzeltmek istercesine, radyo ve televizyon programları yaptığımı anlatıyorum ben de. İlgileniyor, takip edeceğini söylüyor.

Güzel ve samimi bir sohbet başlıyor aramızda. Biraz önceki aşırı duygusallığımın altında yatan nedenleri bilmeli diye düşünüyorum. Ve Erkan’ı anlatıyorum ona. Onun ardından yaşadığım azabı ve hâlâ ilk günkü kadar derinlemesine bir acı çektiğimi.

Beni içine saplandığım hüznün yumağından çekip al-

mak ister gibi, kendi hikâyesini anlatıyor o da.

“Keşke benim de arkasından ağlayabileceğim ya da benim ardından gözyaşı dökcek birileri olabilseydi... Ama yok! Sanırım hiç de olmayacak. Şu an eşimden ayrılmak üzereyim. İtiraf etmeliyim ki, hatalı olan da benim.”

Bir anda onun üzerinde yoğunlaşmıştı sohbetimiz.

“Nerede hata yaptınız ki?” diye sormaktan kendimi alamadım.

“İşyerinde beraber çalıştığımız gencecik bir kıza âşık oldum!” diye itiraf etti.

“Hâlâ sürüyor mu ilişkiniz?”

“Hayır! Başkasıyla evlendi o. Ama yine itiraf etmeliyim ki, hâlâ âşığım ona.”

Gecenin sonunda farklı bir ferahlık sarmıştı içimi. Hiç tanımadığım, belki bir daha hiç karşılaşmayacağımız biriyle, dertleşme kıvamında, sıcacık bir sohbeti paylaşmıştık. Ve bu sohbet oldukça iyi gelmişti bana...

O gecenin izdüşümü

Nazan'a, "O geceki sohbetten ve Efsun Hanım'dan çok etkilendim" demiş Ahmet. "Bir kadının ölmüş eşinden bu derece sadakat ve sevgiyle söz etmesi, aradan uzunca bir zaman geçtiği halde onu hâlâ unutamaması ve ilk gördüğü birine samimiyetle yüreğini açması sık rastlanacak bir durum değil."

Ben de garip bir şekilde, bu adamı çok önceden beri tanıdığım hissine kapılmıştım. Yıllardır çok yakınımıdaymış, hayatımda hep varmış duygusu yaratmıştı bende Ahmet. Erhan öldüğünden beri ilk kez bu kadar rahat dertleşebileceğim karşı cinsten biriyle derinlemesine sohbet etmiştim.

"Dahası var" diye güldü Nazan. "İkinizi tekrar bir araya getirmemi istiyor Ahmet. Ne dersin?"

"Bilmem ki!" diye söylendim kararsızlıkla.

"Neyi bileceksin ki?" diye parladı Nazan. "Harika bir insan Ahmet! İyi bir mesleği var, fizik ve elektronik mühendisi. Aklımda kaldığı kadarıyla, bu vasıfları taşıyan matematik beynine sahip insanlara hayranlık duyardın sen."

Garip bir tutukluk çökmüştü üstüme. Evet desem, ilk bakışta masum ve dostane görünen bu buluşmanın ardından benzeri önerilerle karşılaşmaktan korkuyordum.

Gene de bu nazik daveti kabul etmekten kendimi alamadım. Ama bir şartım vardı: Nazan da gece boyunca yanımızda olacaktı!

Doğru mu yapıyordum, yanlış mı, bilemiyordum. Acımasızca sorguluyordum kendimi. Ne gerek vardı bu tür anlamsız maceralara? Ah Nazan, ah! İnatçılığı ve karşı konulması güç ısrarcılığıyla kanıma girmişti.

Bu geceye fazlaya anlam yüklemeye gerek yoktu ben-
ce. Sıradan bir arkadaş buluşmasına gider gibi, lacivert pantolon ceket takımımı geçirdim üzerime. Varla yok arası hafif bir makyaj, kuaför elinden çıkmasına gerek duymadığım ve birkaç fırça darbesiyle şekillendirdiğim, omuzlarıma dökülen doğal saçlar...

Evden çıkmadan, boy aynasında şöyle bir göz attım kendime. Özel bir yemeğe değil de, arkadaşlarla sabah kahvesi içmek için Alsancak'taki kafeteryalardan birine gidiyor gibiydim.

Az sonra Nazan'ın koluna yapışmış, iki ileri, bir geri giden sarsak adımlarla verilen adrese doğru yürüyordum.

Buluşma mekânı olarak Kordon'da denize karşı, ünlü ama sakın bir balık restoranını seçmişti Ahmet. Sanırım bizden epeyce önce gelmişti ve gece boyunca paylaşacağımız masaya kurulmuş, bekliyordu.

Bizi görünce yerinden fırladığı gibi kalktı, sıcacık bir gülümsemeyle, "Hoş geldiniz, hoş geldiniz!" diye yineleyerek karşıladı bizi; sandalyelerimizi çekerek oturmamıza nezaret etti.

Merakımı açığa vurmak işime gelmiyordu, ama onu kaçırmak bakışlarla tepeden tırnağa incelemekten kendimi alamadım... Gri renkte spor, şık bir keten takım vardı üzerinde. Kravat takmamış, gömleğinin ilk iki

düğmesini açık bırakmıştı. Çizdiği tabloyla ilk gördüğünden çok daha genç görünüyordu.

Arkadaşça, dostça bir yaklaşım içindeydi Ahmet. Bir yandan bin bir lezzetle donatılmış masa düzeniyle ilgileniyor, yanı sıra sıcacık bir sohbeti sezdirmeden, ama ustaca yönetmeyi becerebiliyordu.

Başlangıçta tüm ilgisini Nazan'la benim aramda eşitçe bölüştürürken, yemeğin sonlarına doğru birden bana döndü, gözlerini gözlerime dikti.

"Radyo programlarını izlemeye başladım" dedi. "Ve tiryakin oldum! Hem konuları işleyiş tarzın harika, hem de mutlaka başkalarından da duymuşsundur, çok etkileyici bir ses tonun var. İtiraf etmeliyim ki, bu etkileşimden fazlasıyla payımı aldım ben de. Her programın bitişinde, elinden oynanacağı alınmış çocuklara dönüyorum inan."

İşte bu! Söyleyeceğini söylemişti sonunda. Ne yapacağımı bilmez bir halde, denizin mavisine gömdüm bakışlarımı. Tek söz edecek gücüm kalmamıştı.

Nazan'ın yüzündeyse, hınzırca bir gülüş belirivermişti.

"Efsun'un efsunladığı ilk ve tek kişi değilsin Ahmet Abi" dedi. "Ama önemli olan, efsunlanacağı birilerinin, onun karşısına çıkması. Ne var ki bu taraklarda bezi yok bizim Efsunumuzun. Gene de umutluyum ben. Ona hitap edebilecek, cesur yürekli birileri de vardır mutlaka. Ne dersin?"

Ahmet, yüzünde sıcacık bir gülüşle bana döndü.

"Neden olmasın?" diye fısıldadı usulca.

İkinci filmin kahramanı

Ahmet'le yeni bir yola girmiş gibiydik. Buluşmalarımızda Nazan'ın yanımızda olmasına gerek kalmamıştı artık. İkimiz baş başa ya da grup halinde yemeklere gidiyor, görüşemediğimiz günlerde de telefonla arıyorduk birbirimizi.

Gene baş başa yemek yediğimiz bir akşam, benim için çok önemli bir itirafta bulundu Ahmet:

“Hani sana ilk karşılaştığımızda âşık olduğum bir genç kızdan söz etmiştim ya... Artık ona âşık falan değilim. Sıradan, geçici bir hevesmiş. Geldi, geçti... Bilmiş ol istedim.”

Benim de ona söylemek istediğim bir şey vardı. İlk gördüğüm anda Ahmet, yıllardır hep yakınımıdaymış, hayatımda hep varmış duygusu yaratmıştı ya bende; tanıyordum ya sanki onu...

Nedenini keşfetmiştim sonunda. Kafamda ardı ardına çakan şimşeklerle tüm taşlar yerine oturmuştu: Ahmet, Erkan'ın rüyamda bana gösterdiği ikinci filmin kahramanıydı! Ve onun yüzünü benimle aynı kareye taşıyan da Erkan'ın ta kendisiydi.

Bunları anlattığımda Ahmet ne derece inandırıcı buldu söylediklerimi, ne derece saçmaladığımı düşündü, bilemiyorum. Ama hiç sözümü kesmeden, dikkatle din-

ledi beni. Olumlu ya da olumsuz hiçbir yorum yapmadı, gülümsemekle yetindi.

Ve hiç ummadığım bir atak yaptı. Masanın üzerinden uzanıp sıkıca tuttu elimi.

“Evlen benimle!” dedi.

Aynı anda yanıtlanması mümkün olmayan bir teklifti ve yanıtını vermeden önce çözmem gereken yığınla soru işareti vardı kafamda...

Çocuklarım ve ben

Yıldırım aşkıyla başlayan sevdaların, daha çok gençlik yıllarında yaşandığına inanmışımdır hep. Belli bir yaştan sonra insanlar, daha güven verici duygulara gereksinim duyuyor. Belki de aşkın olgunlaşıp evrim geçirmesiydi bu durum. Örselenmiş duyguların farklı bir konumda, bambaşka bir çehreyle yeniden sunulması ve kişilere yeni bir şans tanınmasıydı.

Yaralarım kabuk bağlamış, ama tam anlamıyla kapanmamıştı henüz. Geçmiş düşündüğüm zaman, hâlâ amansız bir sızı kaplıyordu yüreğimi. Ama ne kadar acı olsa da, kabul etmemek için ne kadar direnmeye çabolasam da 20'li yaşlar ve Erkan'lı günler çoktan geride kalmıştı.

Ve aşk, biraz şekil değiştirmiş olsa da, en umulmadık şartlarda ve zamanda karşınıza çıkabiliyordu. Belki de evrenin bizleri mutlu etmek için oynadığı ilginç bir oyundu bu. Kadere boyun eğip gerçeklerle yüzleşmek, sunulduğu kadarını kabul etmek gerekiyordu galiba.

Ben de öyle yaptım.

Ahmet'in bana uzattığı eli tutabileceğimi hissediyordum artık!

Ancak öncesinde, yapmam gereken işler vardı. Öncelikle çocuklarımın rızasını almam gerekiyordu. Ahmet beni anamdan değil, oğullarımdan istemeliydi.

Utana sıkıla karşıma aldım ikisini. Ahmet'in teklifini onlarla paylaşacaktım. Daha önce birkaç kez karşılaşmışlardı zaten. Ama bu sefer iş başkaydı!

Gözlerimi yere dikip, "Ben evlenmeye kalksam, ne düşünürsünüz?" diye sordum.

Birbirlerine baktılar önce. Ardından bana döndü bakışları.

Ege yaşça büyük olmanın verdiği öncelikle, "Geç bile kaldın anacığım!" dedi. "Ölenle öldüğü nerede görülmüş? Onca yıldır kendine ettiğin eziyetler yetmedi mi?"

"Bizden izin almama ne gerek var ki?" diye araya girdi Efe de.

"Sizlerin rızası olmazsa olmaz!" diye kestim.

Efe ilk şaşkınlığını üzerinden atmış gibiydi.

"Ahmet Abi mi?" diye sordu usulca.

Başımı salladım. İkisinin de yüzü ışıldayıverdi.

"Yabancıımız değil ol!" diye güldü Ege. "En isabetli kararı vermişsin, en isabetli kişiyi seçmişsin anacığım... Mutluluğu yeniden yaşamak senin de en doğal hakkın."

Çocuklarımın desteğini arkama almak farklı bir güç kazandırmıştı. Mutluydum. Sanki evren yeniden, "Hayata hoş geldin!" diyordu bana...

İzmir'den İstanbul'a uzanan uzun ince bir yol

Bazen kader umulmadık döngüler yaşıyor insana. Ben de tam ikinci evlilik yolunda ilk adımlarımı atmaya hazırlanırken, hiç hesapta olmayan bir gelişme, tüm planlarımı geriye itip yepyeni bir sayfa açtı önüme.

İzmir'de yıllardır çalıştığım gazetede iyi bir konuma gelmiştim. Ancak İstanbul'daki ünlü bir gazeteden parlak bir teklif alınca kafam karıştı. Uzunca bir süre ölçtüm, tarttım. Elimin tersiyle iteceğim, sıradan bir öneri değildi bu. Ve ben birdenbire, yaşamımın yepyeni bir başlangıç döneminde buluverdim kendimi...

Öncelikle Ahmet'le tasarladığımız evliliği askıya aldık, daha doğrusu bir süreliğine erteledik. Dönüşü olmayan bir yola girmiştim. Kocaman bir geçmişi acısıyla, tatlısıyla geride bırakıp, bana neler getireceğini ve benden neler götürebileceğini kestiremediğim yepyeni bir yaşama "merhaba" diyecektim. Kariyerim yönünden gerekliydi bu atılım, kaçınılmazdı hatta.

Hiç kimse benim için düzenini bozmamalıydı. En azından bir süreliğine tek başıma yaşayacaktım İstanbul'da. Ege'yle Efe'nin okulları, Ahmet'in işi vardı.

Ama ilk gidişimde Ahmet de benimle geldi.

"Diyarı gurbetlerde tek başına bırakmam seni!" diyordu.

Güldüm. Gurbet dediğin, sevdiklerinden ve sevenlerinden uzak olmaktı bana göre. Yaşanılan şehir ve mekân, yüreklerde teklifsizce çöreklenen hasretin silik bir gölgesiymiş yalnızca...

İzmir... İzmir... İzmir...

Ondan ayrılmak öylesine zordu ki! İzmir demek, sandık sepet dolusu anılar yığını demekti benim için. Bir yanıla acılar demekti, diğer yanıla devasa bir mutluluk.

Bu dünyalar güzeli şehri sevmek için herkesin kendince bir nedeni vardır. Ama benim için çok daha farklı anlamlar taşıyor. Derin mi derin, dipsiz bir kuyu, benim canım İzmir'im. Düşünüyorum da, biraz da o kuyunun içinde debelenip kaybolmamak için mi İstanbul'da yaşamayı seçmiştim acaba?" demekten kendimi alamıyorum.

Hâlâ ara sıra duygu pencerelerimi açıp, uzaktan uzağa, kuşbakışı seyrediyorum İzmir'imi. Ona duyduğum devasa özlemle canımın acıdığı anlarda, annemin bana bıraktığı manevi mirasla, perdelerimi sımsıkı kapatıp yoluma devam ediyorum...

Veda turları

Yalnızca İzmir'e değil, İzmir'deki yakınlarıma ve dostlarıma da veda etmem gerekiyordu. Gerçi sık sık gelecek, hasret giderecektim geride bıraktıklarımla. Ama ilk gidiş farklıydı.

Öncelikle, Ege'yle Efe'yi yanıma alıp kaynanamın kapısını çaldım. Önce Erkan'ın, ardından kayınpederimin ani bir kalp krizi geçirerek ölümünün ardından iyiden iyiye çökmüştü kaynanam. Çökmek bir yana, Alzheimer denilen illetin pençesine düşmüş, en yakınlarını bile zor tanır hale gelmişti. Yanında yardımcısı olmasa yemeyi, içmeyi bile aklına getirmeyecekti.

Bakalım bizleri; gelinini, torunlarını hatırlayabilecek miydi?

Hatırladı! Ama yanlış bir biçimde...

Gözlerini kocaman açıp, "Erkan neden gelmedi?" diye sordu. "Hayırsız! Hiç insan karısını yalnız bırakır mı?"

Erkan'ı kocasının yerine koymuştu... Sarsak adımlarla salonun karşı köşesindeki sandığa doğru yürüdü, sandığın kapağını kaldırdı. Kenarları iğne oyali bir kundak bezini çıkarıp bana uzattı.

"Daha dün doğurdum oğlumu" diyerek boynunu bük-tü. "Kundaklayacaktım onu. Ama öldü... Al bu kundağı, doğuracağın çocuklarını sararsın."

Onu son görüşümdü...

Annem

Yüzünü hiç görmediğim babamdan ve ikinci kocası kaptandan sonra iki kez daha evlendi annem. Onu bu yola sevk eden, koca tutkusu değildi sadece, yalnızlık korkusuydu da. Yoksa altmışlı, yetmişli yaşlarında neden evlenirdi ki bir kadın?

Son deminde hayatına giren erkeklerse sıradan insanlar değildi. Üçüncü kocası maraton koşularında dereceler almış eski bir atletti ve ilerlemiş yaşına rağmen son derece yakışıklıydı. On-on bir yıl sürdü beraberlikleri.

Dördüncü koca ise dış ülkelere, ağırlıklı olarak da İtalya'ya sebze, meyve ihracatı yapan başarılı bir işadamıydı. Dokuz-on yıl sürdü onunla da evlilikleri.

Yaklaşık on yıldır tek başına yaşıyor. Ama hâlâ son derece güzel bir kadın. Erkeksiz yaşamaya alıştırıyor artık kendini.

Benim ikinci kez evliliğe hazırlanıyor oluşum, en çok onu mutlu etti.

“Senden umudumu kesmiştim, ama doğruyu buldun sonunda. Yalnızlık Allah'a mahsus!” diyerek, kendince yüreklendirdi beni.

İzmir Karşıyaka'da, yanında “can yoldaşım” dediği, her konuda ona yardımcı olan, memuriyetten emek-

li bir kadınla beraber sürdürüyordu yaşamını annem. Ve daha önce hiç olmadığı kadar iyiydi artık aramız. İstanbul'a gitmeden, bir kez daha uğrayacaktım ona.

Alsancak'tan Karşıyaka vapuruna bindim. Ve doğrucu güverteye çıktım. Derin derin içime çektim denizin kokusunu. İstanbul da deniz şehriydi, ama Ege'nin hali başkaydı. Çok özleyecektim buraları, çok...

Vapurdan inip yürümeye başladım. Aman Allahım, o da nesi! Annem kaldırımın kenarında, yanında üstü başı harap, beş-altı yaşlarındaki bir kız çocuğunun elini sıkı sıkıya tutan gariban bir kadının koluna yapışmış, vapurdan inen yolculara onları göstererek bir şeyler anlatıyor. Aldırmayıp yoluna gidenler de var, pamuk eller cebe diyerek çantasından, cebinden para çıkarıp annemin avucuna sıkıştıranlar da...

Şaşkınlıktan dumura uğramıştım. Vay başıma gelenler... Resmen dileniyordu annem! Kafayı mı yemişti, ne...

Ağır ağır, annem ile bir adım gerisindeki kadın ve kızının yanına doğru yürüdüm. Beni görünce afalladı bir an. Ardından sıcacık bir gülümsemeyle aydınlanıverdi yüzü. Bense son derece öfkeliydim.

"Ne yaptığını sanıyorsun!" diye haykırdım. "Bir dilenmediğin kalmıştı, onu da becerdin sonunda..."

"Celallenme hemen!" diye güldü. "Kendi çapımda, sosyal adaleti sağlamaya çalışıyorum ben. Bu gördüğün kadıncağız var ya... Beş çocuk anası! Erzurum'dan gelmişler buraya. Tek göz bir gecekonduda kalıyorlar. Kocasını şoför. İşten çıkarmışlar geçen hafta. Fatma arada bir temizliğe gitmese, aç kalacak hepsi. Ben de karınca kararınca yardım etmeye çalışıyorum onlara. Ne kötülük var bunda, a güzel kızım?"

Yatıştır gibi olmuşum. Gene de kabullenemiyordum karşımdaki tabloyu.

“Belediyeler, yardım dernekleri, partilerin kadın kolları dururken, sana mı düştü bu iş?” diyerek tepkimi sürdürdüm.

“Hepsi var olsun!” dedi. “Ama ben yaptığım yardımın hedefine ulaştığını kendi gözlerimle görmek isterim. Hadi, davran bakalım, senin de çorbada tuzun olsun.”

Çantamı açtım. Cüzdanımdaki kâğıt paralardan yüklüce bir kısmını Fatma Hanım’ın eline sıkıştırdım. Annemse liman binasının önündeki, suböreği ve şambali satan camekânlı seyyar arabaya doğru yürüyordu. Bir kutu suböreği, bir kutu şambali...

“Bu akşam bayram var Fatmaların evinde” diye kulağıma fısıldadı annem.

Onu bu farklı kişiliğiyle tanımak, o güzel yüzünün ardındaki kanatsız meleği görmek için, çok mu geç kalmıştım acaba?

İstanbul'un diğeri yüzü

İstanbul mesleki yönden umulmadık fırsatlar açmıştı önüme. Astroloji dalında Türkiye'nin tanınan, bilinen yüzlerinden biriydim artık. Televizyon programları, söyleşiler... Yanı sıra astrolojiyle ilgili kitaplar yazıyor; hem İstanbul'da, hem İzmir'de, hem de Türkiye'nin pek çok şehrinde imza günleri yapıyordum.

Ne var ki hayat İzmir'deki kadar kolay değildi. Uçsuz bucaksız bir okyanusun ortasında tek başıma kulaç atmak zorundaydım. Son derece yorucu bir tempoda çalışıyordum. Sürekli koşturmaca, olumlu ya da olumsuz insan ilişkileri; dostluklar, göstermelik dostlukların gerisine sinmiş düşmanlıklar...

Neyse ki iki yıl içinde önce Ege'yle Efe; ardından da Ahmet İstanbul'a, yanıma geldiler.

Evlendik Ahmet'le! Kendi aramızda küçük bir kutlama yemeği... Ve yepyeni bir hayata atılan ilk adımlar. Bir zamanlar Erkan'ın bana gösterdiği ikinci film de başlamış ve Ahmet'le ben, o filmin başrol oyuncularından olmuştuk.

Şanslı sayıyordum kendimi. Ege'yle Efe hiç sorun çıkarmamışlardı. Çok seviyorlardı Ahmet'i. Onları uyumlu bir beraberliği paylaşır görmekse, mutlu kılıyordu beni.

Onlarla beraber, İstanbul'u da farklı bir bakış açısıyla değerlendirmeye başlamıştım. İtiraf etmeliyim ki, bu şehir de çok şey öğretmişti bana, öğretmeyi de sürdürüyordu.

Zaman zaman Erkan düşünüyor aklıma... Beraberliğimiz süresince sevgi ve şefkatiyle öylesine sarıp sarmalamıştı ki beni, hayatın gerçekleriyle yeterince yüzleşmemiştim. Beni bu gerçeklerle yüzleşmem için mi çekip gitmişti acaba, diye düşünmekten kendimi alamıyorum bazen.

Öyle ya da böyle, evrenin kanunları doğru yönde işliyordu. Hepimiz kendi hayatımızı ve o hayatın zorluklarını tek başımıza yüklenmek zorundaydık. Herkesin yaşam mücadelesi kendineydi... Çevremizdeki, bizlere yardım eli uzatmaya çalışan kişiler, hedefe ulaşmamız için yönlendirilmiş araçlardı yalnızca.

İtiraf lar...

İtiraf etmeliyim ki, annemi çok daha iyi anlıyorum artık. Kendi kaderini, kendi arzuları doğrultusunda şekillendirmeyi başaran, özel bir kadındı o. Ve belki farkında değildim ama güçlülüğü, zaafları, ihtiras ve tutkularıyla örnek olmuştu bana.

Teşekkür borçluyum anneme. Beni doğurduğu için, beni güçlü kılmak adına yalnız bıraktığı, bana doğal öğretmenlik yaptığı, yüzmeyi öğretmeye çalışırken kolumdan tutup okyanusların göbeğine fırlattığı için...

Derinlemesine düşündüğümde, onda olan tüm özelliklerin bende de olduğunu görebiliyorum. Ancak, onun gölgesinde, bu özelliklerimi bir türlü ortaya çıkaramıyordum. Asla kızgın ve kırgın değilim ona. İnanıyorum ki, başka bir evrende ya da farklı bir boyutta birbirimize öğreteceğimiz çok şey olacak.

Kendimi çok iyi tanıyorum artık. Eksilerimi, artılarımı biliyorum. Ve yaşamımın başında anneme gereğinden fazla kızdığım için ondan da, kendimden de özür diliyorum.

Bazen Erkan'a, en güzel yaşlarımda beni bir başıma bırakıp gittiği için sitem ettiğim de oldu. Ama ona da kızmıyorum artık. Onun için biçilen ömür o kadardı.

Şu anda yanımda olan Ahmet'e de çok şey borçluyum. Neler öğretmedi ki bana... Hayatın her döneminde aşkın ve sevginin yeniden yaşanabileceğini gösterdi. Zorluklar karşısında kenetlenip güç birliği yapmanın önemini anlattı bana. O olmasaydı, onun desteğini arkamda hissetmeseydim, İstanbul'la tek başıma mücadele edemezdim. Yaşadığım her olumsuzluğu, her mutsuzluğu mutluluğa çevirdiği için, ona da minnet borçluyum.

Ahmet, Erkan'ın bir armağanı bana. İkisini, bir bütünün parçaları gibi birleştiriyorum yüreğimde.

Erkan gitti! Ama Ahmet, var olmaya devam edecek. Ona da, içimdeki sızıları sevince dönüştürdüğü için teşekkür ediyorum.

Geldiğim bu noktada, "Yürekten sevmekten asla vazgeçmemeli insan!" diyorum. Hayat dikensiz gül bahçesi değil! O dikenlerle beraber yaşamayı da bilmek gerek.

Teşekkürler hayat!

Tüm olumsuzluklarına, çektirdiğin tüm acılara karşın, elimden sımsıkı tuttuğun için.

Teşekkürler!

Yarattığın sızıların üzerine sağaltıcı merhemini de sürdüğün için...

Sonsöz

Babamı hiç görmedim ben! Hiç tatmadığım halde hasretini çektiğim, çaresizce içime gömdüğüm *baba sevgim* yarım kaldı.

Anneme olan sevgim, hep ama hep yarımdaydı zaten.

Erkan'a olan devasa aşkım, hiç ummadığım bir anda noktalandı ve ister istemez yarım kaldı.

Zorunlu olarak rafa kaldırdığım İzmir'de yaşama tutkum yarım kaldı.

Sözün özü:

Biz her şeyi yarım yaşadık!

Geride kalmış tüm yarımaları birleştirip, bütüne varmanın zamanıdır artık...

Fotoğraf: Muhsin Akgün

Başımı göğsüne dayayıp
Ağlamamı bekleme benden
O baş çoktan ayrıldı gövdesinden
Ruhun bedenden ayrılması gibi
Sessizce, ama onurlu

Gitme kal, diyemem
Git...
Bu baş bunu da atlatır
Ama...
Yürek için söz veremem!

15 TL

tavsiye edilen
satış fiyatı

₺ 24

Sertifika no 11940

ISBN 978-605-09-5521-7

9 786050 955217

DK
DOĞAN
KİTAP